



# ԱԼՊՈՄ

## Հ.Մ.Ը.Մ.Ի

### «ՎԱՐԴԳԷՍ ՏԵՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ» ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ



սը սկսուեալ մարտիկ  
թոյլեան մտնիկ եայ  
նախ որ սրանց յան  
ննդհանրապէս եւ  
երաւան ու



աները  
որ պիտի գործեն եր  
մատուտեան շարժանը հի  
ի եւ վարէի նրան  
4ա

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ  
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

**ԱԼՊՈՄ**

**Հ.Մ.Ը.Մ.Ի**

**«ՎԱՐԴԳԷՍ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ»  
ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ**

**ՊԷՅՐՈՒԹ**  
**2018**

ԱԼՊՈՄ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի  
«ՎԱՐԴԳԵՍ ՏԵՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ»  
ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ  
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչություն

ԽՄԲԱԳԻՐ  
Վ. Ասազեան

ՑԱՆԿԱԳՐՈՒՄ  
Բիզանդ Թորիկեան (Պ)  
Րաֆֆի Եսայեան  
Գէորգ Գազանձեան  
Գօգօ Մկրտիչեան

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՈՒՄ  
Ճորձիկ Պաստաձեան

ԷԶԱԴՐՈՒՄ  
Արշօ Պալեան  
Գօգօ Հաւանձեան

ՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՊԱՏՇԱՃԵՑՈՒՄ  
Գօգօ Հաւանձեան  
Հրանդ Եունիսէս

ԿՈՂԹԻ ՁԵՒԱՒՈՐՈՒՄ  
Հրանդ Եունիսէս

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ  
Երեան, 2018



# ՆՈՐԱՆՈՐ ՆՈՒԱՃՈՒՄՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԵԱՄԲ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի անցեալը լաւ ճանչնալը, անցեալէն դասեր քաղելը, վաստակաշատ միութենականներու տեսլականով ներշնչուիլը հաստատ հիմնաքարեր են, որոնց վրայ ապահով է միութեան պայծառ ապագան ծրագրելը եւ այդ ծրագիրները իրականութեան վերածելը:

Միութեան պանծալի անցեալը ցոլացնող արժէքները եւ փառքը յուշող իրերն ու յուշանուէրները պատշաճ ձեւով պահպանելն ու գնահատելը գիտակից, հաւատարիմ ու յարգալի միութենականի արժանիքներէն եւ պարտաւորութիւններէն են:

Մարմնակրթական միութիւն մը թանգարան ունենալու համար չի բաւեր ունենալ ծրար մը արժէքաւոր գոյքեր: Երբ գոյքերու եւ իրերու քանակը օրէ օր աճի, մեծ կարեւորութիւն կը ստանայ զանոնք մասնագիտական ձեւով դասաւորելը յարմար վայրի մը մէջ: Այս իրականութեան գիտակցութիւնը կանուխէն մղած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատասխանատուները նման թանգարանի մը ստեղծման մասին մտածելու:

Թանգարանը կը ստեղծուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի կեդրոնատեղիին հետ եւ ի յիշատակ անդրանիկ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբայր Վարդգէս Տէր Կարապետեանին կը կոչուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարան: Արդարեւ, թանգարանին բացումը կը կատարուի եղբայր Տէր Կարապետեանի նահատակութեան առաջին տարելիցին:

Հարկ է նշել, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր 100 տարուան պատմութեան ընթացքին միշտ ունեցած է անձնուէր եւ աշխատունակ անդամներ, սակայն թանգարանի ստեղծման, կազմակերպման եւ գործնականացման մէջ մեծ կ'ըլլայ դերը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ եղբայր Բիւզանդ Թորիկեանին, որ միութեան պատմութեան քառահատոր գիրքը հեղինա-

կելու հսկայական աշխատանքին զուգահեռ, իր ժրաջան, մանրակրկիտ եւ բժախնդիր ներդրումը կ'ունենայ ցանկագրուած, թուագրուած եւ խմբաւորումներու մէջ դասաւորուած թանգարանի մը ստեղծման մէջ: Թանգարան մը, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեայ պատմութեան մէջ իր կարեւոր տեղը կը գրաւէ:

Եղբայր Բիւզանդ այսօր Ֆիզիքապէս մեզի հետ չէ, սակայն իր հիմնած ու հոգատարած այս աշխատանքը մեզի կը մնայ որպէս արժէքաւոր ժառանգ: Ժառանգ մը, որ պտղատու ծառի մը նման մնայուն գուրգուրանքի կը կարօտի, նոյն բժախնդրութեամբ շարունակելու նորանոր իրերու, յիշատակներու եւ յուշանուէրներու ցանկագրումն ու դասաւորումը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը միութեան 100-ամեակի ծրագիրներու ծիրէն ներս անհրաժեշտութիւն կը նկատէ թանգարանի այս ալպոմը հրատարակել, ու լուսարձակի տակ կ'առնէ այն ճշմարտութիւնը, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութիւնը լոկ դէմքերու եւ դէպքերու հաւաքածոյ մը չէ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի թանգարանը լոկ իրերու շտեմարան ու կոյտ չէ, այլ՝ անոնք մնայուն յուշարարներ են միութեան հիմնադիր սերունդի յստակ տեսլականին: Անոնք յուշարարներ են վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու կտակին հաւատարիմ մնալու հրամայականին: Կտակ մը, որով պիտի շարունակենք լիցքաւորուիլ եւ անվերապահօրէն պիտի մտնենք յանձնառութեան մը տակ, որ մեզ պիտի առաջնորդէ նորանոր նուաճումներու:

Յանձնառութիւն մը, որ միութիւնս պիտի առաջնորդէ «Պատուաբեր անցեալէն յաղթական ապագայ»:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի  
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

# ԱՅՍ ԱԼՊՈՄԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեակին առիթով հրատարակուող այս ալյումը կը ներկայացնէ միութեան «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանին 1200 իրերէն 230 նմոյշներ, որոնց մէկ մասը առաջին ակնարկով կրնայ թանգարանային ցուցադրութեան արժանի չնկատուիլ, սակայն միութեան 100-ամեայ պատմութեան տուեալ հանգրուանին ու շրջանին մասին կրնայ որոշ գաղափար, տրամադրութիւն եւ մտայնութիւն փոխանցել:

Թանգարանին մէջ ցուցադրուող եւ ալյումին մէջ ներկայացուող իրերը կ'ընդգրկեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոլսոյ ողիմպիական խաղերէն մետալներ, միութեան հիմնադրութեան շրջանի պատմական նամակներ, փաստաթուղթեր, հիմնադիր սերունդի պատկանող անձնական իրեր, հրատարակութիւններ՝ թերթեր, կանոնագիրներ, օրացոյցներ, անդամական քարթեր, ինչպէս նաեւ՝ միութեան համահայկական կառոյցին ստեղծումէն ետք (1974) օգտագործուած յուշանուէրներ, յուշադրօշներ, մետալներ, շքանշաններ եւ յիշատակի զանազան իրեր:

Ալյումին պատրաստութիւնը (իրերու ցանկագրում, դասաւորում, ծանօթագրութիւններու կազմութիւն, պատմական տուեալներու հաւաքում) խլած է տարիներու աշխատանք, մանաւանդ որ թանգարանը տեսարար հարստացած է նորանոր նիւթերով: Ալյումին հրատարակութենէն ետք ան պիտի շարունակէ ստանալ նոր նիւթեր եւ իրեր:

Ալյումին մէջի նմոյշները ներկայացուած են համապատասխան բացատրութիւններով: Դէմքերու վերաբերող թանգարանային իրերուն հետ, ըստ կարելոյն, տրուած են յիշեալ դէմքերուն մասին անհրաժեշտ տեղեկութիւններ: Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու, համագումարներու թէ մարզախաղերու յուշանուէրներու պարագային, իւրաքանչիւրին կից նշուած են այդ ձեռ-

նարկին թուականն ու մասնակիցները ներկայացնող համառօտ տուեալներ:

Ալյումը իր տեսակին մէջ առաջինն է Հ.Մ.Ը.Մ.ին համար եւ, բնականաբար, անթերի չի կրնար ըլլալ ան: Փորձ կատարուած է պատմական արժէք, իւրայատկութիւն եւ նշանակութիւն ունեցող իրերը միայն ներկայացնելու այստեղ: Նկատի առնուած է նաեւ միութեան բոլոր շրջանները ալյումին մէջ ներկայացուած տեսնելու մօտեցումը:

Ալյումին ստեղծման գաղափարը, ինչպէս այլուր նշուած է, կը պատկանի բազմավաստակ Հ.Մ.Ը.Մ.ական, Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանին: Իրերու ցանկագրումի աշխատանքը կատարած են թանգարանի յանձնախումբի անդամները՝ եղբայրներ Բաֆֆի Եսայեան, Գօգօ Մկրտիչեան եւ Գէորգ Գազանձեան, յանձնախումբին մօտ Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Բաֆֆի Կէօվօղլանեանի աջակցութեամբ: Ալյումին խմբագրումը եւ պատմական տեղեկութիւններով հարստացումը վստահուած է միութեան «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի խմբագիր եղբ. Վիգէն Աւագեանին:

Հրատարակութեան յաջողութեան նպաստած են լուսանկարիչ Ճորժիկ Պաստաձեան , լուսանկարներու պատրաստութեան եւ էջադրումի աշխատանքներու մասնագէտներ՝ Արշօ Պալեան, Գօգօ Հաւանձեան եւ Հրանդ Եունիսէս:

Ալյումը հրատարակուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ:

# ԽՕՍՔ ԵՐԱԽՏԻՔԻ

Այս ալպոմը կը նուիրուի բազմավաստակ Հ.Մ.Ը.Մ.ական, Կեդրոնական Վարչութեան նախկին ատենապետ՝ եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի (1931-2016) յիշատակին, որուն երկար տարիներու երազն էր նման հրատարակութեան մը պատրաստութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութեան հմուտ մասնագէտը իր կեանքին վերջին տասնամեակին լրջօրէն լծուեցաւ պատմութիւնը շօշափելի վկայութիւններով հարստացնող միութեան թանգարանին ուսումնասիրութեան, իրերու եւ նիւթերու ցանկագրումի ու դասաւորումի աշխատանքին, բախտաւոր օր մը զանոնք հրատարակելու ծրագիրով: Եղբ. Թորիկեանի խանդավառութեան եւ տքնաջան աշխատանքին միացան թանգարանի յանձնախումբի ժրաջան անդամներ՝ եղբայրներ Բաֆֆի Եսայեան, Գօգօ Սկրտիչեան եւ Գէորգ Գազանձեան, որոնք շնորհակալ ներդրում ունեցան այս ալպոմին պատրաստութեան աշխատանքին:

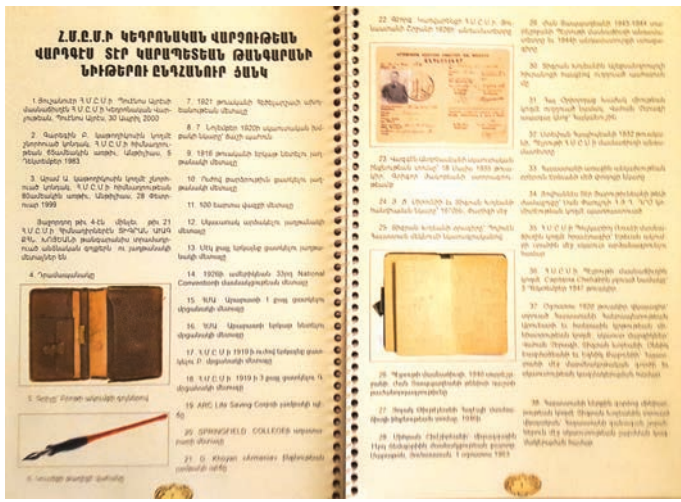
Եղբ. Թորիկեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Դատգամաւորական ժողովին (2011) ներկայացուց թանգարանային իրերու նախնական ցանկ մը, որ աւելի ուշ հարստացաւ նոր նիւթերով:

Եղբ. Թորիկեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի սփիւռքեան ժամանակաշրջանի երկրորդ սերունդի անէնէն կարկառուն դէմքերէն մէկն էր, որուն վիճակուած էր, հաւատաւոր այլ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու հետ, միութիւնը համագաղութային կազմակերպութեան վերածելու պատասխանատու աշխատանքը: Ան ծնած է Հալէպ, 1931-ին եւ փոքր տարիքէն փոխադրուած է Լիբանան:

Եղբ. Թորիկեան Հ.Մ.Ը.Մ.ին մաս կը կազմէ 1943-ին, Պէյրութի Ս. Եշան վարժարանի աշակերտութեան օրերուն, հանրաժանօք Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Լեւոն Աբգարեանի շնորհիւ: Այնուհետեւ, ընտանեօք ան կը փոխադրուի Ճիւնի, ուր 1951-ին կը հանդիսանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ճիւնիի մասնաձիւղի հիմնադիրներէն: Մինչեւ 1957 մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ճիւնիի մասնաձիւղի յաջորդական վարչութիւններուն, ապա Պէյրութ հաստատուելով՝ վարչական գործունէութիւնը կը շարունակէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի մասնաձիւղին մէջ, 1958-1968 ստանձնելով մասնաձիւղին վարչութեան ատենադպրութեան պաշտօնը:

Եղբ. Բիւզանդ Թորիկեանի նախասիրութիւնը եղած է աթլետիկան: Ան տիրացած է աթլետիկայի միջազգային իրաւարարի տիտղոսին: Իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչ, 1965-ին եղած է լիբանանեան աթլետիկայի ֆետերասիոնի հիմնադիր անդամներէն մէկը, նաեւ՝ գլխաւոր հիմնադիրներէն Լեւոնի մարզախաղերուն:

1969-ին, եղբ. Բիւզանդ Թորիկեան ընտրուած է անդամ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջանային Վարչութեան, որ օրին կը նկատուէր միութեան գերագոյն մարմինը, տրուած ըլլալով որ ան կը ղեկավարէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Յորդանանի մասնաձիւղերը: 1969-1974, Մերձաւոր Արեւելքի Շրջանային Վարչութեան մաս կազմելէ



ետք, 1974-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգմաւորական առաջին Ընդհանուր ժողովին, եղբ. Բիւզանդ Թորիկեան կ'ընտրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդրանիկ Կեդրոնական Վարչութեան անդամ: Հետագային, ան կը վերընտրուի 1979-ին եւ 1983-ին: Այսպէս, ան Հ.Մ.Ը.Մ.ի համա-



գաղութային բարձրագոյն մարմիններուն մաս կը կազմէ 1969-1987՝ 18 տարի անընդմիջաբար: 1999-ին, չորս տարուան համար, ան դարձեալ կ'ընտրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եւ կը վարէ միութեան ատենապետի պաշտօնը:

1990-ականներու սկիզբը, եղբ. Բիւզանդ Թորիկեան կը լծուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի բեղուն գործունէութեան պատմագրութեան աշխատանքին եւ չորս հատորով կը հրատարակէ միութեան պատմութիւնը՝ նախահիմնադրութեան հանգրուանէն մինչեւ 21-րդ դարու սկիզբը: «Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան Պատմութիւն» խորագրեալ իր ստուար աշխատասիրութիւնները լոյս կը տեսնեն 1995-ին, 1999-ին, 2003-ին եւ 2007-ին:

Եղբ. Թորիկեան ներկայ գտնուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին 10 Ընդհանուր ժողովներուն: Յաճախ հանդէս եկած է բանախօսութիւններով եւ միութեան «Մարզիկ» պաշտօնաթերթին աշխատակցութիւններով: Երկար տարիներ մաս կազմած է «Մարզիկ»ի խմբագրական եւ վարչական կազմերուն: 2004-ին, ան արժանացած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին:

Եղբ. Բիւզանդ Թորիկեան կը մահանայ 6 Դեկտեմբեր 2016-ին, իր ետին ձգելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանի իրերուն անտիպ ցանկը, որ հետագային կ'ամբողջանայ եւ հրատարակութեան կը պատրաստուի իր գործակից եղբայրներուն կողմէ:

## «ՎԱՐՊԳԷՍ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ» ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ Կ'ՈՒԳԵԿՈՉԷ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնատեղիի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանին բացումը կատարուած է 31 Յունուար 1987-ին, ի յիշատակ միութեան առաջին Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վարդգէս Տէր Կարապետեանի նահատակութեան առաջին տարելիցին:

Եղբ. Վարդգէս Տէր Կարապետեան կը հանդիսանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային կառոյցի առաջին Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը եւ անոր կազմակերպական տարածուն ցանցին գլխաւոր ճարտարապետը:

Եղբ. Վարդգէս ծնած է 1928-ին, Պէյրութ: Պատանի տարիքին մաս ան կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի պատրէպոյտի խումբին՝ դառնալով անոր լաւագոյն մարզիկներէն մէկը:

Իբրեւ հմուտ վարչական, եղբ. Վարդգէս բազմիցս կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մերձաւոր Արեւելքի Պատգամատրական Ժողովներուն, ներկայացընելով Լիբանանի շրջանը: 1973-ին, ան մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը համագաղութային կազմակերպութեան վերածելու յատուկ մարմինին: Ապա, 1974-ին, 1979-ին եւ 1983-ին կ'ընտրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եւ իբրեւ ատենապետ ձեռնհասօրէն կը

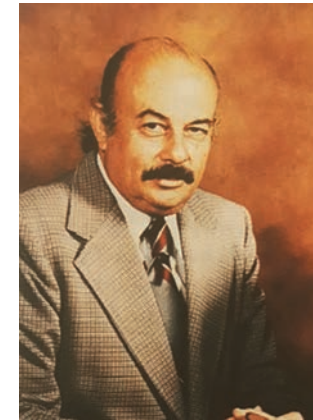


վարէ միութեան աշխատանքները՝ մինչեւ իր նահատակութիւնը՝ 31 Յունուար 1986, երբ Լեւոն Պէրպէրեանի եւ Լեւոն Խիտավերտեանի հետ, Պէյրութի մէջ ան զոհ կ'երթայ հայութեան թշնամիներու անարգ ոճիրին:

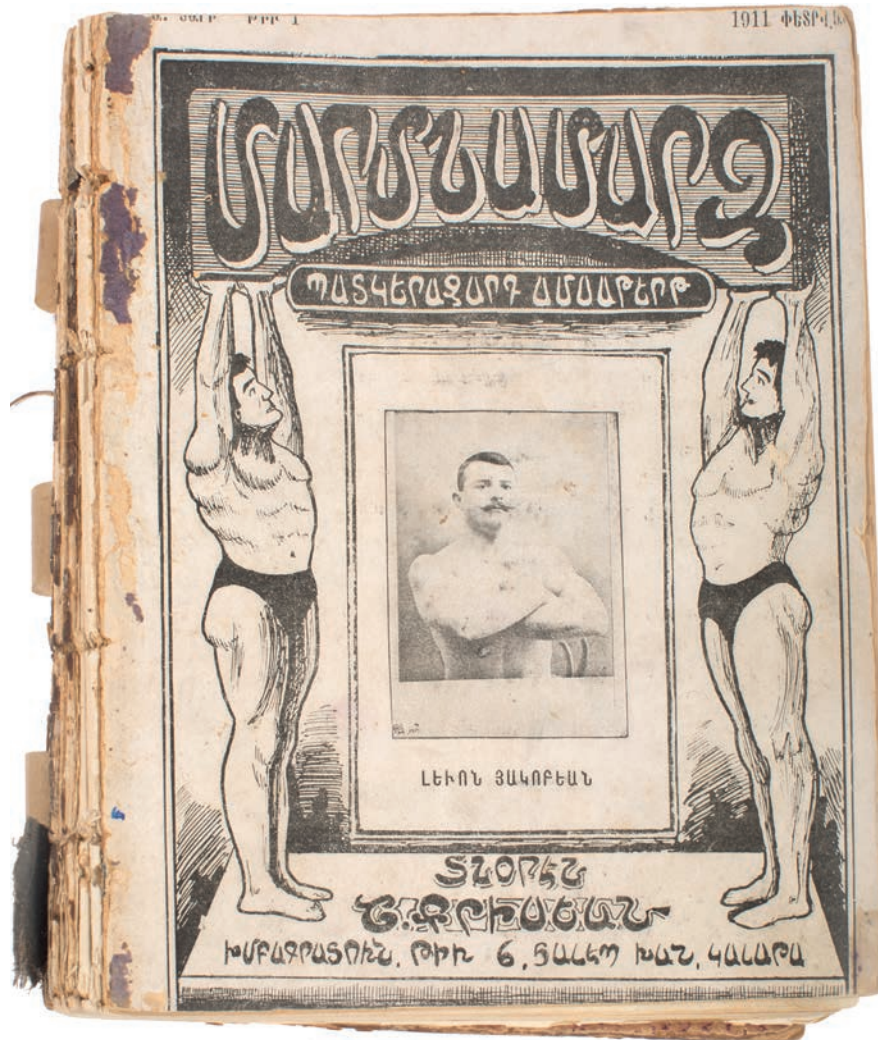
Ատենապետութեան 12 տարիներուն, եղբ. Վարդգէս ձիգ չի խնայեր Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային կառոյցը դնելու ամուր հիմներու վրայ: Ան կ'այցելէ շրջաններ, իբրեւ Կեդրոնական Վարչութեան շրջուն պատգամախօս: Բժախնդրութեամբ եւ խոր հաւատքով մասնակից կը դառնայ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բոլոր ձեռնարկներու կազմակերպման:

Հ.Մ.Ը.Մ.ական իր գործունէութեան կողքին, եղբ. Վարդգէս կ'ունենայ ազգային-հասարակական բեղուն գործունէութիւն, իբրեւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ազգային Քաղաքական Ժողովի քարտուղար եւ Հ.Յ.Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի երկար տարիներու անդամ:

Յետ-մահու, 14 Նոյեմբեր 2008-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը եղբ. Վարդգէս Տէր Կարապետեանին կը շնորհէ միութեան բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանը:







Չախին՝ Պոլսոյ Նաւասարդեան խաղերուն, Օգոստոս 1919, եղբ. Տիգրան Խոյեանի երեք քայլ ոստումի Գ. մրցանակի մետալը:

Աջին՝ եղբ. Խոյեանի ամերիկեան 33-րդ American Physical Education Assn. Convention-ի մասնակցութեան մետալը: Մետալին ետեւ կը կարդացուի. 33rd National Convention, Newark, N3, May -12.15- 1926

«Մարմնամարզ» թերթի առաջին տարուան հաւաքածոյ: Արտօնատէր եւ խմբագրապետ Շաւարշ Քրիսեանի «Մարմնամարզ»ը, իբրեւ ամսաթերթ, լոյս կը սկսի տեսնել Փետրուար 1911-ին: Առաջին տարին ան կը հրատարակուի 10 թիւ (Փետրուար-Նոյեմբեր 1911):

Իր հրատարակութեան երկրորդ տարին թերթը կը վերածուի կիսամսեայ հանդէսի, 24 թիւով, 1912-ի Յունուարէն մինչեւ Դեկտեմբեր:

Թերթը երրորդ տարին լոյս կը տեսնէ 12 թիւ, իսկ չորրորդ տարին, որոշ յապաղումէ ետք, 1914-ի Մայիսին եւ Յունիսին, միայն երկու թիւ:



Եղբ. Տիգրան  
Խոյեանի A.R.C.  
Life Saving Corps-ի  
լամբակի պէճը:

Տիգրան Ա. Քինյ. Խոյեան (1895-1990) Հ.Ս.Տ.Ս.ի անդրանիկ Կեդրոնական Վարչութեան քարտուղարն է: Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան օրերուն, ան կը վարէ Որբախնամ Մարմնի Կեդրոնական Կայանի տնօրէնութիւնը: 1920-ին, իբրեւ մարզանքի ուսուցիչ է սկսուտ խմբապետ, մաս կը կազմէ հայրենիք հրաւիրուած Հ.Ս.Տ.Ս.ի եռանդամ մարմնին: 1920-ին, Հայաստանի խորհրդայնացման նախօրէին, կը վերադառնայ Պոլիս, ուրկէ կը փոխադրուի Նիւ Եորք:

Միացեալ Նահանգներու մէջ, ան կ'ունենայ ազգային-միութենական բեղուն գործունէութիւն: Կը յաճախէ Սփրինկֆիլտի մարզական քոլէճը, որմէ կը վկայուի 1926-ին:

Աւելի ուշ, Խոյեան 60 տարեկանին կը ձեռնադրուի քահանայ էւ կը ծառայէ Պոսթընի, Շիքակոյի, շրջան մըն ալ՝ Մոնթրէալի մէջ:

Յառաջացած տարիքին ան կը հաստատուի Ֆիլատելֆիա, ուր կը վախճանի 1990-ին:



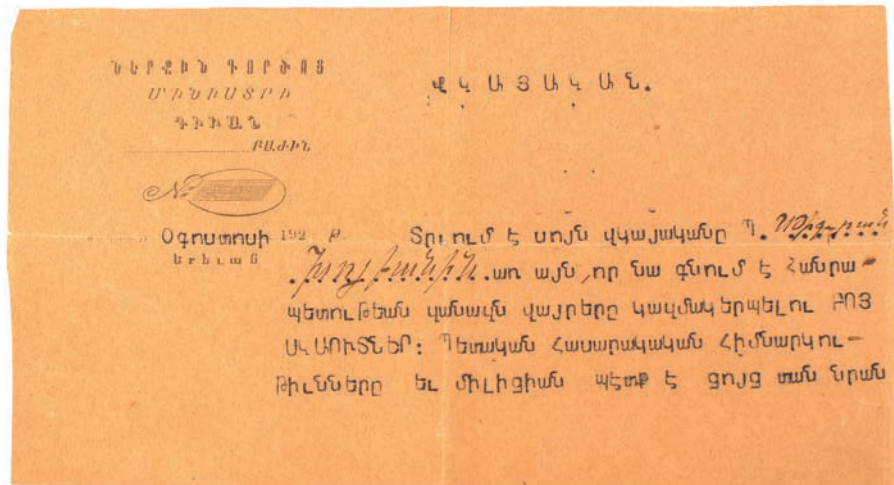
Եղբ. Տիգրան Խոյեանի դրամապանակը:

Տիգրան Խոյեանի էւ Յ.Ճ. Սիրունիի 1970-ին Փարիզի մէջ հանդիպումին նկարը:



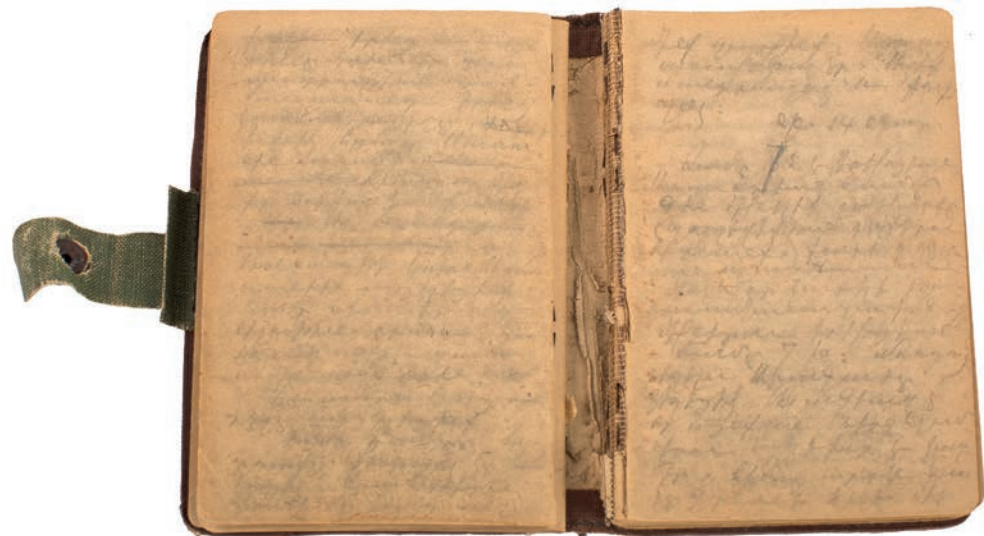
Եղբ. Տիգրան Խոյեանի գրիչը էւ ինքնութեան լամբակի պէճը:





Հայաստանի ներքին գործոց նախարարության կողմէ Տիգրան Խոյեանի տրուած նամակ՝ Հայաստանի զանազան շրջաններուն մէջ սկաուտութեան կազմակերպման համար:

Եղբ. Տիգրան Խոյեանի բարձրութիւն ցատկելումետալը, 1916:



Տիգրան Խոյեանի օրագիրը՝ Պոլիսէն Հայաստան մեկնումի նկարագրականով:



Ձախին՝ եղբ. Տիգրան Խոյեանի 1921-ի  
 հեծելարշաի ակոյեանութեան մետալը:  
 Աջին՝ Արարատի ՀՄԱ 1 քայլ ոստումի  
 մետալը:

Հայաստանի հանրային կրթութեան նախարարութեան կողմէ Տիգրան Խոյեանին ուղղուած վկայական՝ Ալեքսանդրապոլի, Կարսի եւ Սարղղամիշի մէջ սկաուտական շարժում յառաջացնելու համար:

Հ. Հ.  
 ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԵՆՐԵՍԻ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ  
 ԵՐ Ա Ր Ե Վ Ս Ի

République d'Arménie.  
 MINISTÈRE  
 de l'Instruction Publique et  
 des Beaux Arts

Վ Կ Վ Յ Վ Կ Վ Ն .

Տե 4/2/21

22 Սեպտեմբեր 1920 թ.

Տրւում է սոյն վկայականը սկաուտ պետ **Միգրան Խոյեանի** առ այն, որ նա սկաուտական եւ մարմնակրթական գործը կազմակերպելու համար ուղեւորւում է Ալեքսանդրապոլ Կարս Սարղղամիշ եւ այլ քաղաքներ, ուստի նախարարութիւնս խնդրում է բոլոր հասարակական եւ պետական հաստատութիւններին ցոյց տալ պ. **Միգրանի** օրինակոր աջակցութիւն: Վերոյիշեալը վաւերացւում է սիրագրութեամբ եւ կնիքով:

Հանրային կրթութեան եւ  
 Արեւստի նախարարի Օ գ ն ա կ ա յ Ե  
**Արեւստի**

ՀԱՅ ՃԵՄԱՐԱՆ  
 ՊԷՏՐՈՒՔ  
 COLLEGE ARMENIEN  
 30, Rue Kantari  
 BEYROUTH, Liban

1931 Յուլի 22, Գեղարք

Վրինգ Թոմասին զարգու և Կոնստանտինին,

Սերտ և զարմ Խ, որ իմ ինչ անցողիկ ցարանդակներ  
 ինչ որքան ըստ անձինք Կոնստանտինին, Կոնստանտինին և Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին

Ընդ զրոյս և արտաբերութեամբ, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին

Սերտ և զարմ Խ, որ իմ ինչ անցողիկ ցարանդակներ  
 ինչ որքան ըստ անձինք Կոնստանտինին, Կոնստանտինին և Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին

Ընդ զրոյս և արտաբերութեամբ, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին

Սերտ և զարմ Խ, որ իմ ինչ անցողիկ ցարանդակներ  
 ինչ որքան ըստ անձինք Կոնստանտինին, Կոնստանտինին և Կոնստանտինին  
 որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին  
 ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին, որքան ըստ Կոնստանտինին

1 Յունուար 1917 թուակիր Տիգրան Խոյեանի և Հայկ ճիգմէճեանի Նոր Տարուան բարեմադրութիւններով նկարը՝ Խոյեան ընտանիքին ուղղուած:

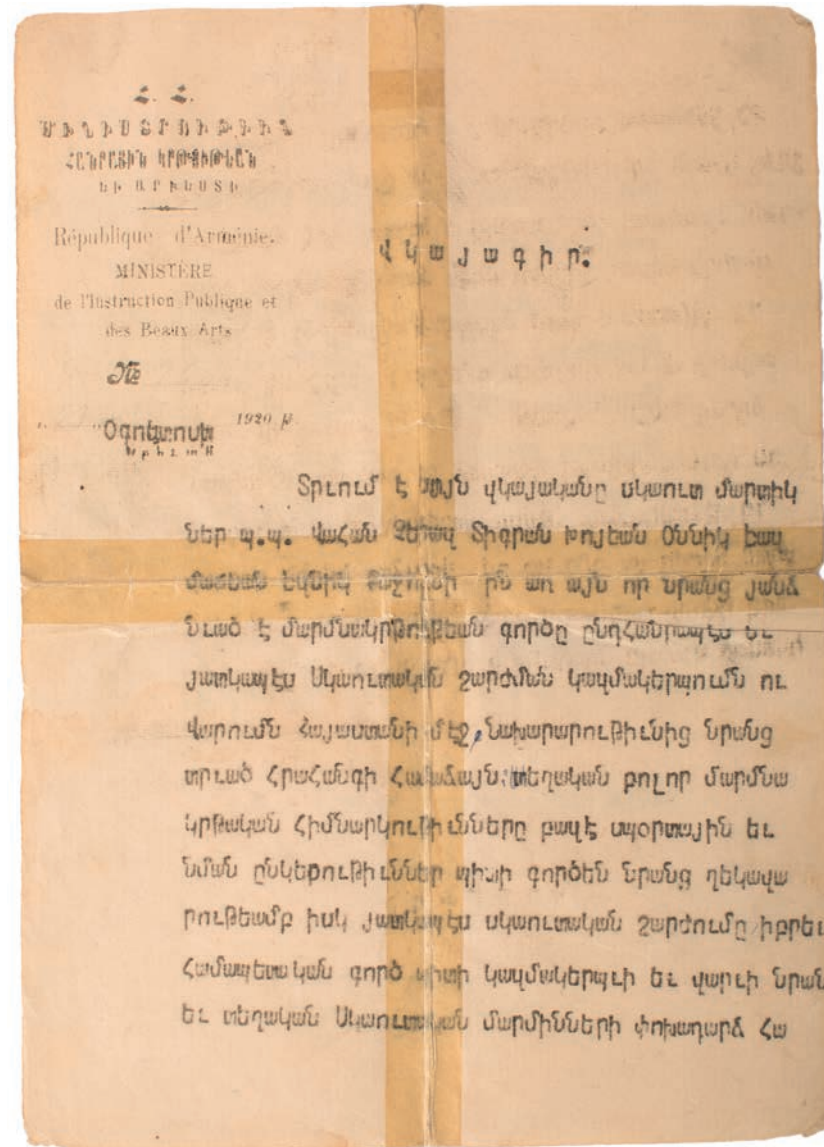


Լեւոն Շանթի կողմէ Տիգրան Խոյեանի ուղղուած նամակ՝ 1931-ին:

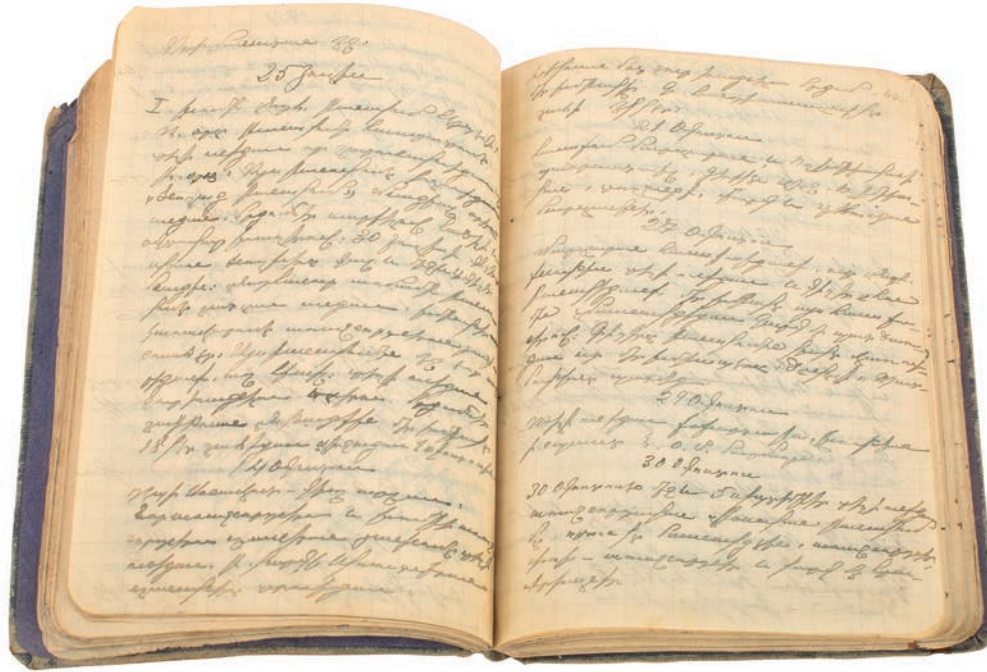


Չախին՝ եղբ. Տիգրան Խոյեանի սկաւառակ արձակելու մետալը, 1916:  
Աջին՝ մէկ քայլ ոստումի մետալը, 1916:

Տիգրան Խոյեանի 7-11-1920 թուականի սկաուտական խումբակի նկարը՝ ճաշի պահուն:



Վկայագիր՝ Հայաստանի Հանրապետութեան արուեստի եւ հանրային կրթութեան նախարարութեան կողմէ տրուած՝ սկաուտ-մարզիկներ Վահան Չերազի, Տիգրան Խոյեանի, Օննիկ Եազմաճեանի եւ Եզնիկ Քաջունիի, Հայաստանի մէջ մարմնակրթական գործի եւ սկաուտութեան կազմակերպման համար:



Պոլսոյ Բերա-Շիշլի մասնաձիւղի սկաւաւ առաջնորդ Օշին Քիւչիւքեանի գրականի հաշուետետր, 1 Մայիս 1921:

Օճնիկ Եազմաճեանի սկաւաւական գօտին:

Ետի Գուլէի որբանոցի սկաւաւ խմբապետ: 1920-ին, Վահան Չերազի եւ Տիգրան Խոյեանի հետ մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի եռանդամ այն մարմնին, որ Հայաստանի կառավարութեան հրաւերով հայրենիք կ'երթայ սկաւաւական եւ մարզական շարժումներ կազմակերպելու համար:

Հայաստանի մէջ, Եազմաճեան աշխատանքի կեդրոն կ'ընտրէ Երեւանը, ուր կը զբաղի որբախնամի աշխատանքներով: Որբերէն կը պատրաստէ սկաւաւներ: 1924-ին կ'անցնի Ֆրանսա: Տարի մը ետք կը նշանակուի Կիպրոսի Մելգոնեան հաստատութեան մարզանքի ուսուցիչ: Անկէ կրկին կ'անցնի Ֆրանսա: Մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կեդրոնական սկաւաւական յանձնախումբին: 1934-ին կը մեկնի Սթոքհոլմ՝ հետեւելով մարզանքի ուսուցչութեան վարժարանին եւ հոնկէ կ'անցնի Պարսկաստան, իբրեւ մարզանքի ուսուցիչ:





Ձախին՝ եղբ. Տիգրան Խոյեանի Արարատի ՀՍԱ գունտ նետելու մրցանակի մետալը:  
Աջին՝ երեք քայլ ոստումի Բ. մրցանակի մետալը, 1919:



Կիլիկեան Հայ Արիներու Միութեան կեղրոնական սպայակոյտին կողմէ եղբ. Յովիաննէ Ատրոթեանի տրուած վկայագիր, Ատանա, 21 Մայիս 1920:

Յովիաննէ Ատրոթեան, բնիկ Էնգարեցի, ծնած է 1908-ին: Ան Կիլիկիոյ Հայ Արիներու Միութեան անդամակցած է 10 Նոյեմբեր 1919-ին:





Եղբ. Լեոն Գայեանի (?-1995) լուսանկարը:  
 Եղբ. Լեոն Գայեան կը նկատուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի  
 Յունաստանի շրջանի հիմնադիրներէն: Կը ծնի  
 Ատանա, 20-րդ դարու սկիզբը: Հազիւ 13 տա-  
 րեկան, ան մաս կը կազմէ Հայ Արիւնճերու  
 Միութեան՝ Ատանայի մէջ:

Եղբ. Գայեան իր բովանդակ կեանքին ըն-  
 թացքին հաւատարմօրէն եւ անսակարկ նուի-  
 րումով կը ծառայէ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ու անոր ծամբով  
 հայ ժողովուրդին: Սկաուտիզմը կը հանդիսա-  
 նայ իր ամենէն սիրած մարզը, որուն միջոցով  
 ան սերունդներ կը դաստիարակէ:

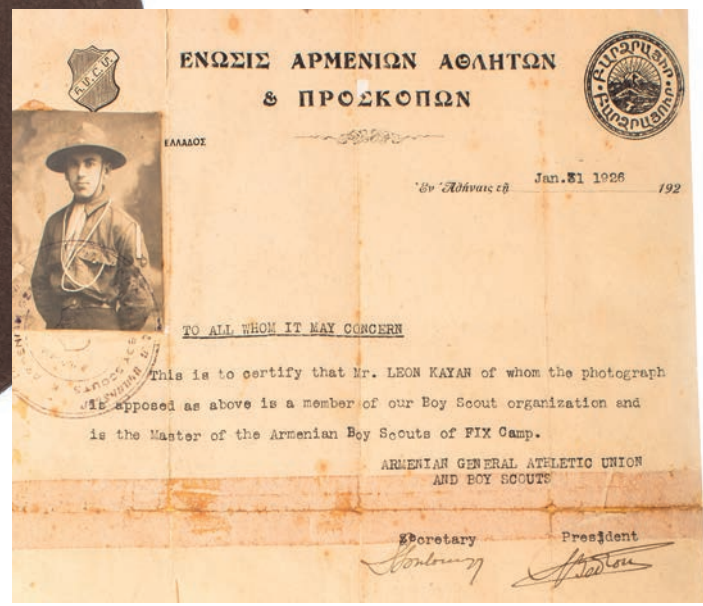
1978-ին ան կ'արժանանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարձ-  
 րագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին, իսկ երկու  
 տարի ետք՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի շրջանի  
 պատուակալ նախագահի տիտղոսին:

Եղբ. Լեոն Գայեանի սկաուտական  
 խմբապետի պոէր գլխարկը:





Եղբ. Լեոն Գայեանի սկաուտական վերնաշապիկը, վզկապն ու նշանները:

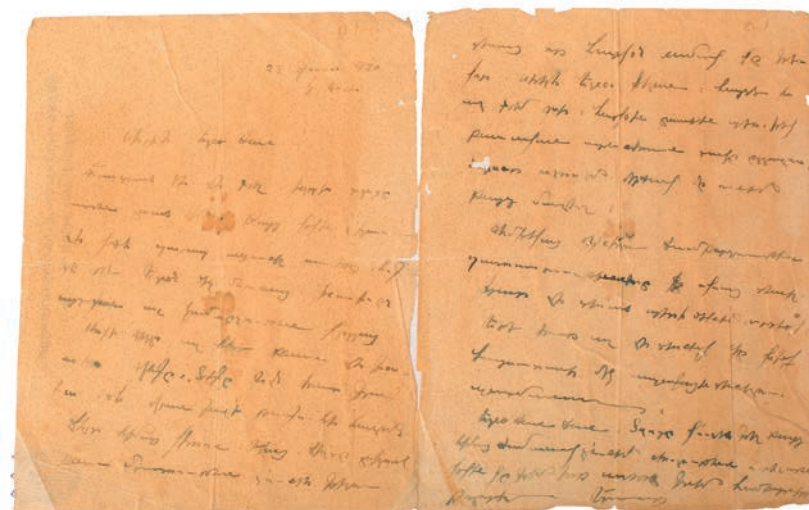


Սկաուտ խմբապետ Լեոն Գայեանի (?-1995) տրուած հաստատագիր՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆիքսի մասնաճիւղի վարչութեան կողմէ, Յունաստան, 31 Յունուար 1926-ին:

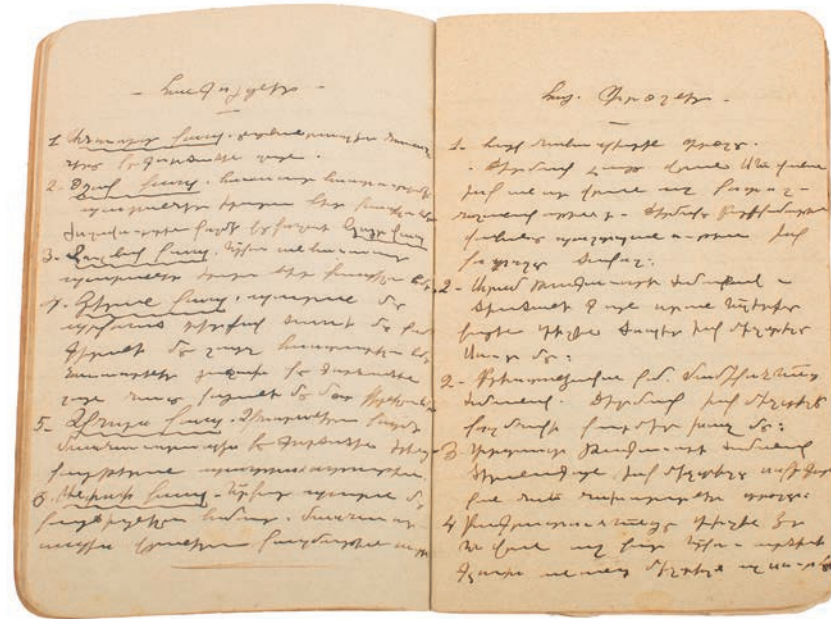
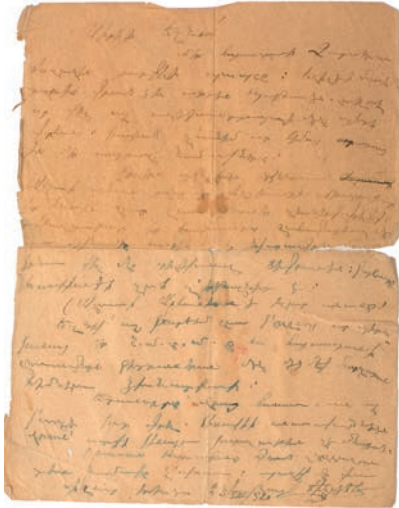


Եղբ. Լեոն Գայեանի երկար տարիներու ծառայութեան առ ի զնահատանք՝ «Արժանեաց» եւ եւր թը այլ շքանշանները:

Երուանդ ..... ի նամակը՝ Եգնիկ Քաջունիի, Կ. Պոլիս, 23 Օգոստոս 1920:



Սուրիահայ Օգնութեան Խաչի արծուիկական գոտի:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պեյրուֆի մասնաճիւղի սկաուտ խմբապետ եղբ. Ժիրայր Սերոբեանի ձեռագրերը, 1926:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական գօտիի կղպանը:

0.9. ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆ  
 ՏՆՕՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆ  
 ՀԱՅ ՏԱՐԱԳՐԵԼՈՑ ԿԱՅՈՒՆ

Կ Պ Ո Ւ Խ, 15 Եփրեմ 1922

Քի. \_\_\_\_\_

Հնամայր

Զեյթ Դրամ Բարձրագույն  
 Բարձր Գրքի Գրաստան

Իրան-Շիրակի մ. շրջանի Զեյթնիկի շրջան

1° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 շիբ.
2° " Կարճիկ Արթուրյան	20 "
3° Կ. Կարճիկ Բարձրագույն	20 "
4° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	25 "
5° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
6° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
7° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
8° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
9° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
10° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
11° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
12° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
13° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
14° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
15° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
16° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
17° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
18° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
19° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
20° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "

15 Հոկտեմբեր 1922-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Բերա-Շիշլիի մասնաճիղի առաջին խումբի «Կատու» խմբակին կողմէ 31 հայ տարագիրներու բաժնուած նիւթական օժանդակութեան հաստատագիր: Հաստատագիրը տրուած է Ազգ. Խնամատարութեան Հայ Տարագրելոց Կայանի տնօրէնութեան կողմէ:

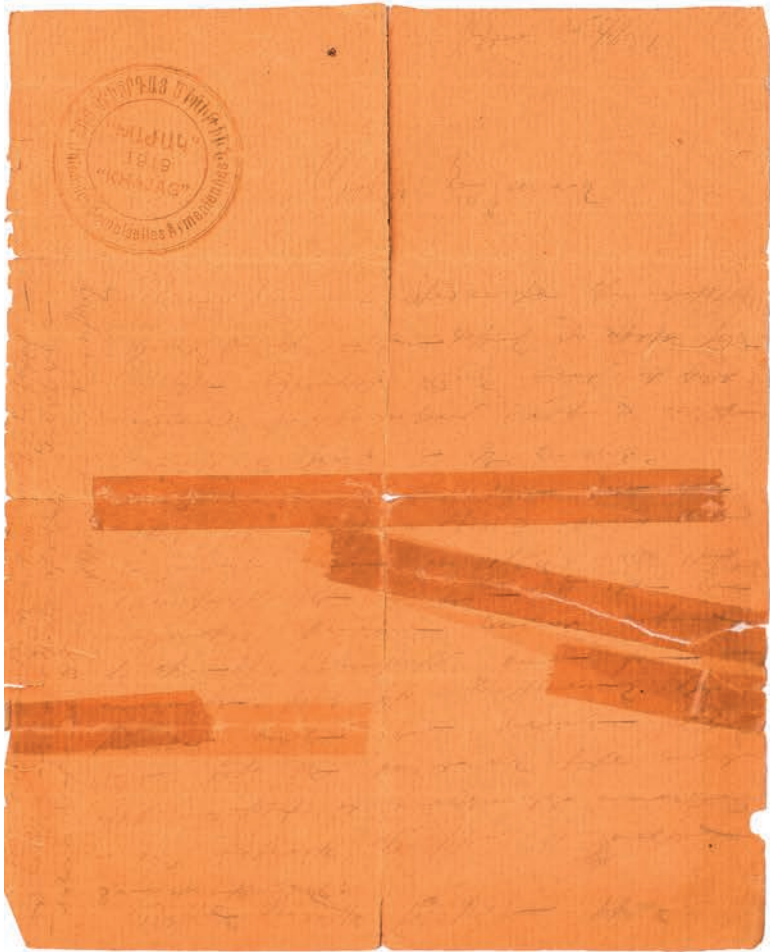
21° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 շիբ.
22° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
23° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
24° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
25° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
26° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
27° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
28° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
29° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
30° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	20 "
31° Կ. Կարճիկ Արթուրյան	46 շիբ.
ԸՆԴՀԱՆ ԳՐԱՅԻՆ ԿԱՅՈՒՆ	
651 շիբ.	

ԸՆԴՀԱՆ ԳՐԱՅԻՆ ԿԱՅՈՒՆ  
 Կ. Կարճիկ Արթուրյան

Զեյթնիկի մ. շրջանի Զեյթնիկի շրջան  
 Կ. Կարճիկ Արթուրյան

15 Եփր. 922  
 Ստան Կ

Խաժակ Հայ Օրիորդաց Միութեան կողմէ նամակ մը ուղղուած՝ Հայկանոյշին (Վահան Չերազի ապագայ կինը):

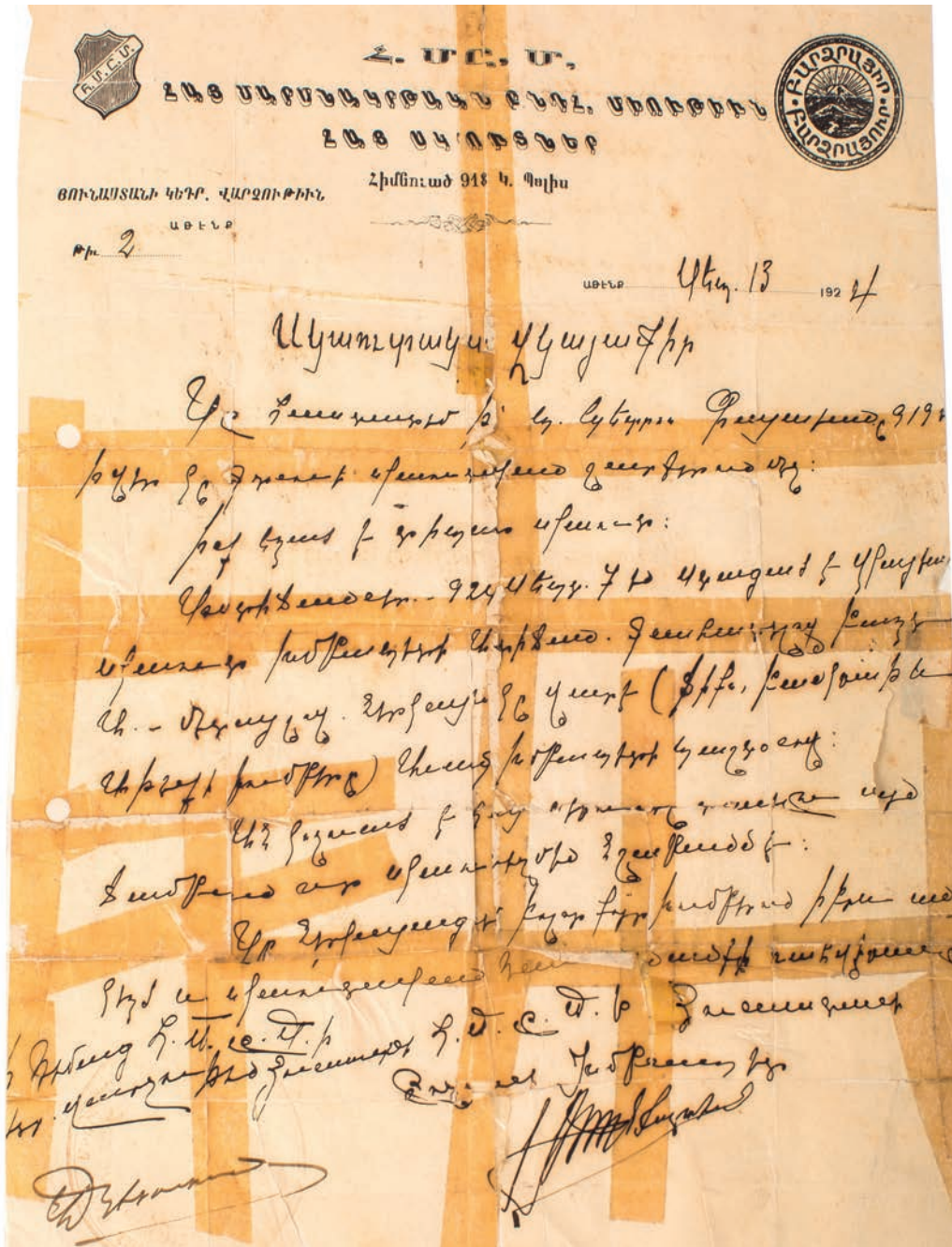


"Խաժակ" Հայ Օրիորդաց Միութեան կողմէ ուղղուած  
Խայկանոյշին (Վահան Չերազի ապագայ կինը)

25 Փետրուար 1919

Միտի Խայկանոյշին

Բ. Եւ Խայկանոյշին ծանօթ ու ինչ  
կայծ  
արիւնքիւն եւ փոքր ինչ խաչքիւն փոշուրեւ ալ ի սրտէ:  
ՉՅոճած օտեւս որ շանայ ալիքն Կոնստանդնուպոլիս Կաթիլ  
Վիճօ:  
Այսպէս օտեւս որ ինչ Երևան Երևան շաղ ինչ ձգուած լինուած



Եդր. Վազգէն Տեր Ղուկասեանի (1918-2004) մարգական վաստակը ներկայացնող յաղթանակի շքանշաններն ու յիշատակի լուսանկարը:

Եդր. Պետրոս Գայայեանի սկաուտական վկայագիրը, 13 Անպտենբեր 1924 թուական:

**الجمهورية اللبنانية**  
 عند  
 Beyrouth, le 5 Novembre 1947.


N° 183 / A.D.C.

Monsieur le Président,

Les Membres du Comité du Club Homenetmen, ont bien voulu me faire l'honneur de m'admettre au mois de Mars 1947 comme Invité du Comité.

En les remerciant encore une fois de ce geste, et voulant continuer à faire partie du Club, je vous serais infiniment obligé de me faire connaître le montant de l'abonnement annuel pour que je puisse contracter un abonnement pour la saison 1947 - 1948.

Je profite de cette occasion pour vous renouveler l'expression de mes sentiments très distingués./.

  
 Cap. - A.D.C.

Monsieur le Président  
 du Club Homenetmen  
 Beyrouth

Capitaine Chehab-ի կողմն պատասխան-ճամակ՝ ուղղուած Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պէյրուօթի վարչութեան, 5 Նոյեմբեր 1947:



Հ.Ս.Ը.Ս.ի Հալէպի մասնաճիւղի հին լուսանկար մը, որ կը կրէ 24-7-1926 թուականը:

« هومنتمان » الجمعية للالعاب الرياضية - فرع بيروت  
 مسجلة في الحكومة بموجب رقم ٩٦٦

**HOMENETMEN**  
 UNION GÉNÉRALE DE CULTURE  
 PHYSIQUE ET DE SCOUTISME  
 SECTION DE BEYROUTH  
 Reconnue par l'Etat (légalisé N° 961)

FONDÉE EN 1918

F. S. C. S.  
 ՀԱՅ ՄԱՐԿ. ԸՆԴՀ. ՄԻՌՈՒԹԻՒՆ  
 եւ ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՅՆՆԵՐ  
 ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂ  
 Փոստայնի թիւ 723

Beyrouth, le 3 Décembre 1947

Capitaine CHEHAB  
 Aide de Camp du Président  
 de la République Libanaise  
 Beyrouth

Monsieur le Capitaine,

En réponse à votre lettre du 5 Novembre 1947, nous vous prions de bien vouloir accepter, pour la saison 1947-1948 à faire partie de notre club en tant qu'Invité du Comité.

Veuillez agréer, Monsieur le Capitaine, nos salutations distinguées.

Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պէյրուօթի մասնաճիւղին կողմն Capitaine Chehab-ին ուղղուած ճամակ մը՝ 3 Դեկտեմբեր 1947-ին:





Եղբ. Գեորգ Կառվարենցի Յունաստանի շրջանի միութենական անդամատետրը, որ կը կրէ 16 Ապրիլ 1938 թուականը եւ Ֆիքսի մասնաձիղի վարչութեան ստորագրութիւնը:

Կառվարենց գրած է Հ.Ա.Ը.Մ.ի քայլերգ «Յառաջ, նահատակ»ը, զոր դաշնաւորած է Բարսեղ Կանաչեան:

Կառվարենց ծնած է 1892-ին, Պոլիս: Ուսուցչական ասպարէզ մուտք գործելով, ան կը դասաւանդէ Թուրքիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ: Միաժամանակ կը գործէ եւ կը ստեղծագործէ իբրեւ բանաստեղծ-գրագէտ եւ խմբագիր-մտաւորական:

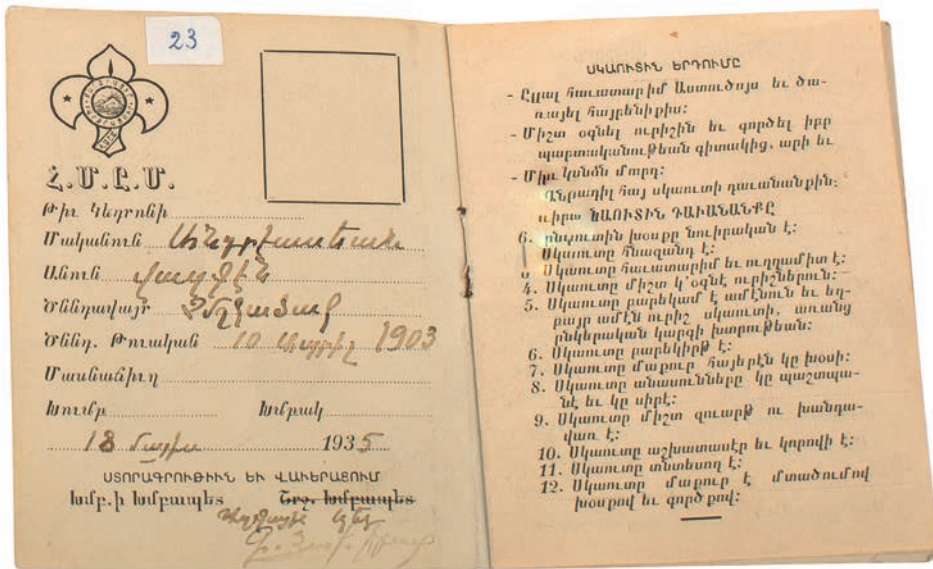
1938-ին ան կ'անցնի Յունաստան, ուր կ'անդամակցի Հ.Ա.Ը.Մ.ին, որուն խտելիներուն մեծ հաւատացող մը կ'ըլլայ: Հեղինակ է բանաստեղծական չորս ժողովածուներու. «Ծովեր», «Գերեզմանի ծաղիկներ», «Տալիղ ելուէան» եւ «ճակատագրիս ձանկերուն մէջ»:

Կը մահանայ 1946-ին:

Եղբ. Մինաս Արծրունիի Հ.Ա.Ը.Մ.ի Ստրիոյ եւ Լիբանանի շրջանի ինքնութեան տոմսը:

Արծրունի ծնած է Կ. Պոլիս, 1876-ին: Ան Հ.Ա.Ը.Մ.ի Թրիփոլիի մասնաձիղի «Հրազդան» խմբակին անդամակցած է 9 Հոկտեմբեր 1930-ին:





Երբ Վազգէն Անդրեասեանի 18 Մայիս 1935 թուակիր սկաւտական ինքնութեան տոմսը՝ Գրիգոր Յակոբեանի ստորագրութեամբ:

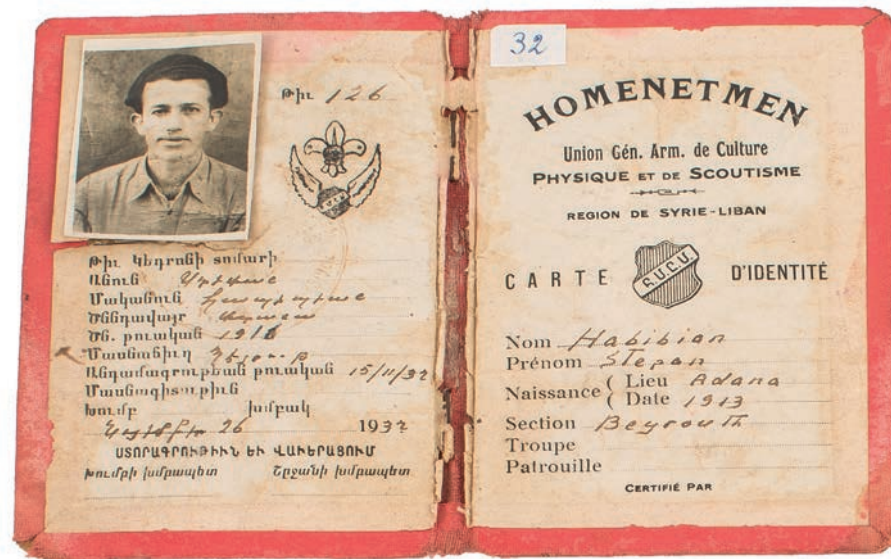
Բերայի Եսայեան վարժարանի սկաւտ խմբապետ Վազգէն Անդրեասեան ծնած է 10 Ապրիլ 1903-ին, Չմըշկածաք: 1923-ին կ'անցնի Ֆրանսա եւ կը հիմնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մարսէյի մասնաճիւղը: 1927-ին ան կը հաստատուի Փարիզ: 1934-ին կ'ընտրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆրանսայի Շրջանային Վարչութեան անդամ: 1936-ին կը դառնայ սկաւտապետ: Գրած է սկաւտական գիրք մը, նաեւ՝ «Վահան Չերազ եւ իր երգն Հայաստանի»:

Անդրեասեան կը մահանայ 1 Դեկտեմբեր 1995-ին:

Երբ. Ստեփան Հապիպեանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ եւ Լիբանանի շրջանի ինքնութեան տոմսը:

Հապիպեան ծնած է Ատանա, 1913-ին: Ան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղին անդամակցած է 15 Նոյեմբեր 1932-ին:

Ինքնութեան տոմսը տրուած է 26 Նոյեմբեր 1932-ին:





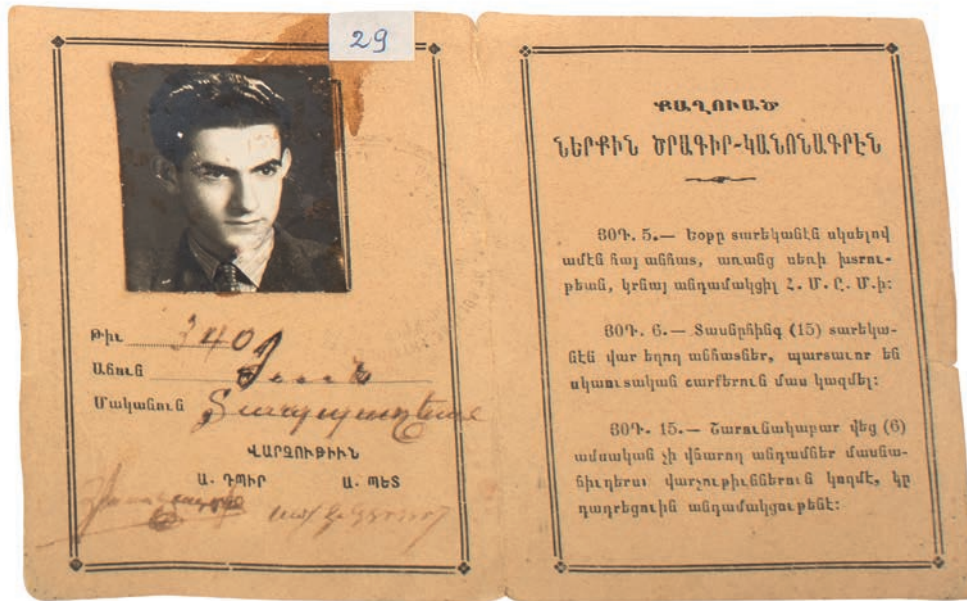
Եղբ. Վաղինակ ճենապեանի Հ.Ս.Ը.Ս.ի Սուրիոյ եւ Լիբանանի շրջանի ինքնութեան տոմար:  
 ճենապեան ծնած է Հալէպ, 1906-ին: ԱՆ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պէյրութի մասնաճիւղին անդամակցած է 1924-ին: Ինքնութեան տոմսին արժանացած է Յունուար 1936-ին:

Եղբ. Մինաս Պետրոսեանի Հ.Ս.Ը.Ս.ի սկաւտական ինքնութեան տետրակը:

Պետրոսեան ծնած է Պուրճ Համուտ, 1948-ին: ԱՆ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղին մաս կազմած է 1963-ին: Մասնագիտութեամբ եղած է էլեկտրագէտ: Ինքնութեան տետրակը իրեն շնորհուած է 1 Մարտ 1968-ին:



Եղբ. ժան Տապաղեանի 1943-1944 թուականի Հ.Ս.-Ը.Ս.ի Պէյրոսի մասնաճիւղի անդամատետրը:



Եղբ. Յոլակ Թիֆլեանի Հալեպի մասնաճիւղի 1946 տարուան ինքնութեան տոմարը:

Եղբ. Յոլակ Թիֆլեան ծնած է Ալեքսանտրէթ, 1925-ին: Իբրեւ կակուղ թաթիկ, ան Հ.Ս.Ը.Ս.ին մաս կազմած է 1931-ին: Ապա, գայլիկ եւ սկաուտ եղած է Ալեքսանտրէթի մէջ: Շրջան մը մաս կազմած է Հ.Ս.Ը.Ս.ի «Զաւարեան» ֆութպոլի երկրորդական խումբին:

Պորժ Համուտի քաղաքապետութեան տարիներուն, 1982-1987 եւ 1993-1999, եղբ. Յոլակ Թիֆլեան մեծապէս սատար հանդիսացած է Հ.Ս.Ը.Ս.ի աշխատանքներուն, նիւթաբարոյական լայն աջակցութիւն ցուցաբերելով ֆութպոլի ներկայացուցչական Ա. խումբին: 14 Նոյեմբեր 2008-ին, ան Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ պարգեւատրուած է միութեան «Արտակարգ» շքանշանով:

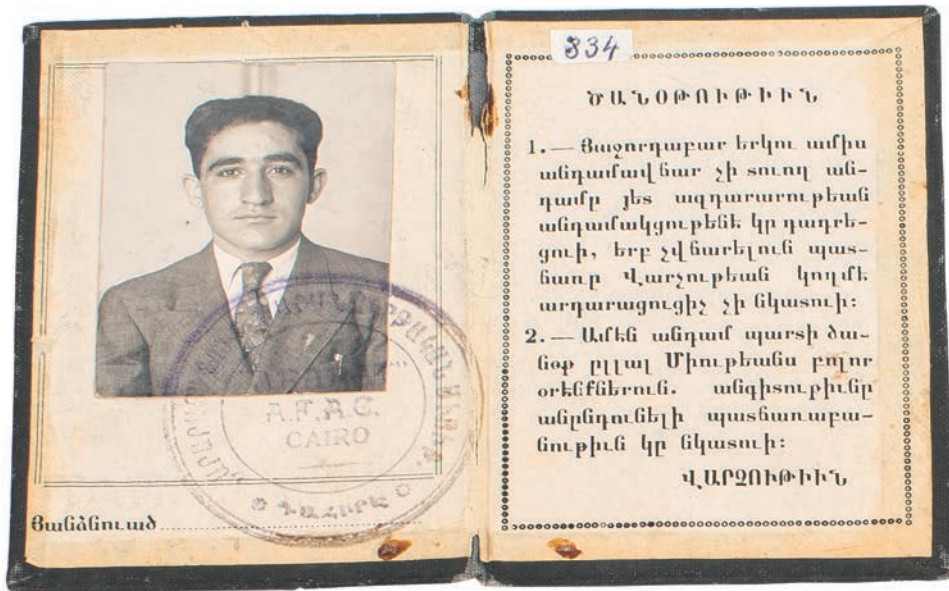




Երբ. Սարգիս Փեհիվանեանի Հ.Ս.Ս.Ի սկաւտական ինքնութեան տետրակը:  
 Փեհիվանեան ծնած է 1936-ին, Պէյրուք: Աճ միութեան անդամակցած է 27 Ապրիլ 1947-ին:



Երբ. Հրայր Տէյիքմէնեանի Հ.Ս.Ս.Ի սկաւտական ինքնութեան տետրակը:  
 Տէյիքմէնեան ծնած է 1937-ին, Պէյրուք: Աճ միութեան անդամակցած է 5 Մայիս 1947-ին:



Եղբ. Համբար Եալընըզեանի Գահիրէի «Արարատ» ֆութպոլի մարմնակրթական միութեան անդամատետրը (Ararat F.A.C.):



Եղբ. Համբար Եալընըզեանի Գահիրէի «Արարատ» մարզական միութեան 1939-1940 տարեշրջանի ինքնուրթեան տոմսը:

Եղբ. Կարապետ Գրվղբեանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի 1962-ի անդամատետորը:



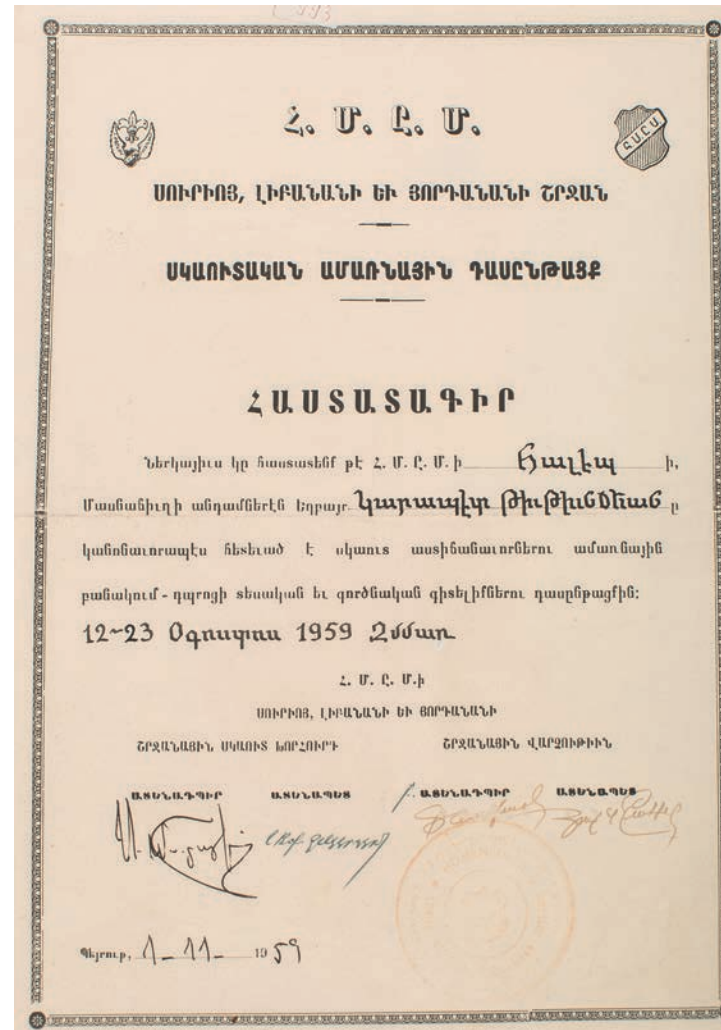
Եղբ. Ժան Տապաղեանի 1943-1944 տարեշրջանի Պէյրուքի մասնաճիւղի անդամատուրքի ստացագիրը:

Երբ. Կարո Թիթինձեանի 1.11.1959-ի եւ 1.9.1960-ի սկաուտական դասընթացքներու մասնակցութեան վկայագիրները:

Երբ. Կարո Թիթինձեան ծնած է 1943-ին, Հալէպ: Ան Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական շարքերուն կ'անդամակցի 1956-ին: Պէյրութ փոխադրուելէ ետք, 1966-1982, մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին, իբրեւ քարտուղար, ապա՝ ատենապետ: 1983-ին կ'ընտրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եւ այնուհետեւ կը վերընտրուի երեք անգամ, մինչեւ 1999, 16 տարի ձեռնհասօրէն վարելով իր պաշտօնը: 2003-ին, միութեան 8-րդ Պատգամաւորական Ժողովին, չորս տարուան շրջանի մը համար ան դարձեալ կ'ընտրուի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ, սակայն անակնկալ մահը՝ 16 Յունուար 2006-ին, պատճառ կը դառնայ որ ան չկարենայ ամբողջացնել իր պաշտօնավարութեան շրջանը:

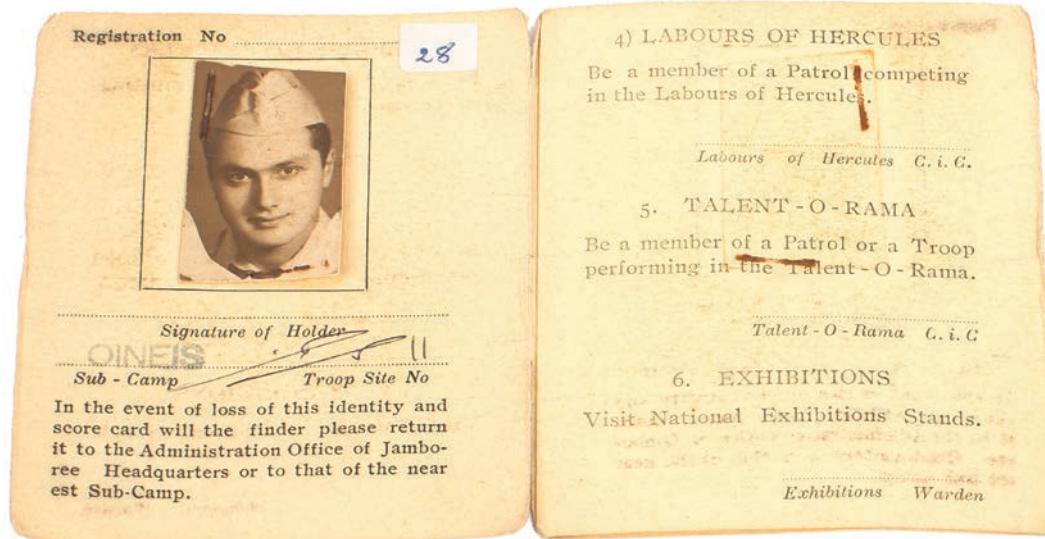
Երբ. Կարո Թիթինձեան 1979-1980 եղած է գլխաւոր խմբագիրը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին «Հայ Սկաուտ» թերթին: Այնուհետեւ ան իր ներդրումը ունեցած է միութեան «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի խմբագրական եւ վարչական աշխատանքներուն: Հրատարակած է երկու գիրք. «Հ.Մ.Ը.Մ.ի գաղափարաբանութիւնը» եւ «Հ.Մ.Ը.Մ. եւ ազգային դէմքեր»:

Լիբանանի սկաուտութեան վերելքին իր ունեցած նպաստին համար, 2003-ին ան կը պարգեւատրուի Լիբանանի սկաուտական ֆետերասիոնին կողմէ: Յետմահու, ան կ'արժանանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին:



Երբ. Համբար Եալընըզեանի 1939-1940 տարեշրջանի Գահիրէի մարզական միութեան անդամաքարտը:





Եղբ. Միհրան Շիմշիրեանի միջազգային 11-րդ ճամպորիի մասնակցութեան քարթը՝ Մարաթոն, Յունաստան, 1 Օգոստոս 1963:

Եղբ. Միհրան Շիմշիրեան ծնած է 1942-ին, Պէյրուօ: Փոքր տարիքին ընտանիքին հետ փոխադրուած է Դամասկոս, ուր Հ.Ս.Ը.Ս.ին անդամակցած է 1947-ին, իբրեւ գայլիկ: 1963-1965 եղած է Դամասկոսի մասնաճիւղի վարչական: 1965-էն սկսեալ ան մասնակցած է Հ.Ս.Ը.Ս.ի Մերձաւոր Արեւելքի գրեթէ բոլոր Շրջանային ժողովներուն: 1961-ին եւ 1963-ին մասնակցած է Աւստրիոյ եւ Յունաստանի մէջ տեղի ունեցած սկաուտական միջազգային ճամպորիներու: 1965-ին վերադարձած է Պէյրուօ եւ, այնուհետեւ, մինչեւ 1974 Հ.Ս.Ը.Ս.ի Լիբանանի սկաուտական շարքերուն ծառայած է իբրեւ Աքելլայ, Շրջանային Աքելլայ, Շրջանային Սկաուտ. Խմբապետ եւ Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետ:

1973-1992 եւ 1995-2002, 26 տարի շարունակ եղբ. Շիմշիրեան մաս կազմած է Լիբանանի սկաուտական ֆետերասիոնին եւ Լիբանանը ներկայացուցած է արաբական ու միջազգային բազմաթիւ համագումարներու՝ Լիպիա, Օման, Անգլիա, Սենեկալ, Մ. Նահանգներ:

Միաժամանակ, 1974-1976 ան մաս կազմած է Հ.Ս.Ը.Ս.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան, իսկ 1983-1999 եւ 2007-2014 վեց Կեդրոնական Վարչութիւններու: Այս միջոցին, միութենական առաքելութեամբ ան գտնուած է Հ.Ս.Ը.Ս.ի կազմակերպական գրեթէ բոլոր շրջանները: Հայաստանի անկախացումէն ետք, սկաուտական միջազգային իր ծանօթութիւններուն բերումով ան կարեւոր դեր ունեցած է Հ.Ս.Ը.Ս.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի միջազգային սկաուտական շարժումի անդամակցութեան նախաքայլերուն մէջ:

2001-ին եղբ. Շիմշիրեան արժանացած է Լիբանանի սկաուտական ֆետերասիոնի բարձրագոյն շքանշանին: 2006-ին պարգեւատրուած է լիբանանեան պետութեան երիտասարդութեան եւ մարմնամարզի նախարարութեան կողմէ: Տարի մը ետք, ան արժանացած է միութեան բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին:

Եղբ. Շիմշիրեան կը մահանայ 16 Փետրուար 2014-ին:

Եղբ. Աւետիս Պալապանեանի 1935-1940 տարիներու Հ.Ս.Ը.Ս.ի Հալէպի մասնաճիւղի կըքնութեան տոմսը:





Եղբ. Մարտիրոս Շիշեճեանի Հ.Ս.-Ը.Ս.ի սկաուտական ինքնութեան տետրակը:

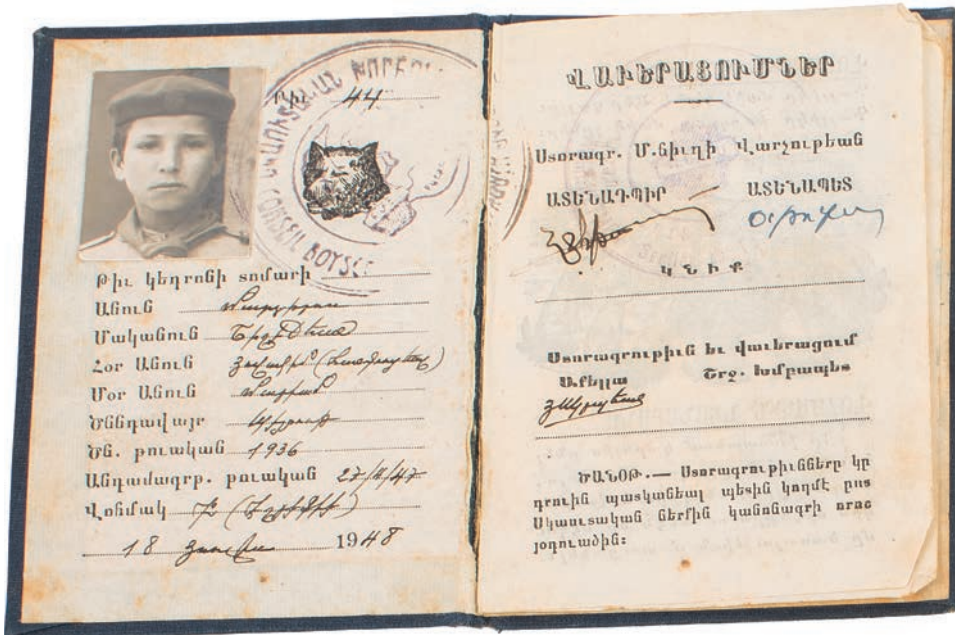
Շիշեճեան ծնած է 1936-ին, Պէյրուֆ: Ան միութեան անդամակցած է 24 Նոյեմբեր 1947-ին:

Նահատակ եղբ. Վարդան Ազատի Բախշեանի Հայոց Պաշտպանութեան Միացեալ Բանակի անդամատետրը:

Եղբ. Վարդան Բախշեան կը հանդիսանայ նորանկախ Հայաստանի Հ.Ս.Ը.Ս.ական առաջին սերունդի հաւատաւոր ներկայացուցիչներէն մէկը, Հ.Ս.Ը.Ս.ի Երեսնի մասնաձիղին առաջին ատենապետը եւ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան հայրենի առաջին անդամը:

Եղբ. Վարդան Բախշեան ծնած է 1 Յունիս 1965-ին, Արմաիր: Եղած է Արցախեան ժողովրդային շարժումի ՀՈՒԴ (Հայ Ուսանողութեան Դաշինք) միատրման հիմնադիրներէն: 2 Դեկտեմբեր 1989-ին, Հայաստանի մէջ Հ.Ս.-Ը.Ս.ի վերընձիւղումէն ետք, եղբ. Վարդան կ'ըլլայ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Երեսնի մասնաձիղի կազմութեան նախաձեռնողներէն մէկը եւ վարչութեան առաջին ատենապետը: Ապրիլ 1991-ին, ան կը մասնակցի Հ.Ս.Ը.Ս.ի Ե. Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովին եւ կ'ընտրուի Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ:

16 Դեկտեմբեր 1991-ին, եղբ. Բախշեան կը նահատակուի Արցախի մէջ, Ասկերանի շրջանի Հասանապատ գիւղի ազատագրման կռիւներուն: Յետ մահու, ան կը պարգեւատրուի «Մարտական խաչ» երկրորդ աստիճանի շքանշանով եւ «Մայրական երախտագիտութիւն Արցախի քաջորդիներու» յուշամետալով:





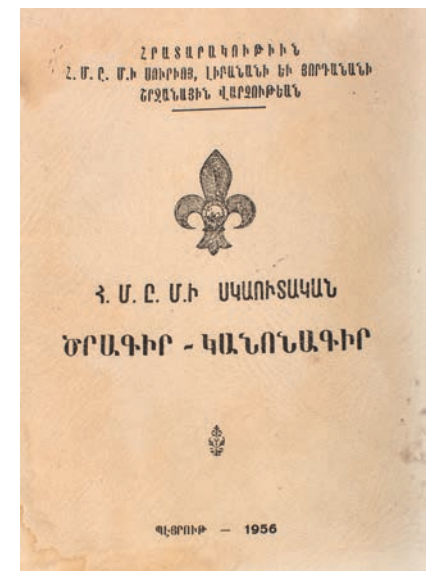
Միութեան անդրանիկ ծրագիր-կանոնագիրը, տպարան եւ կազմատուն Օ. Արզուման, N° 273:



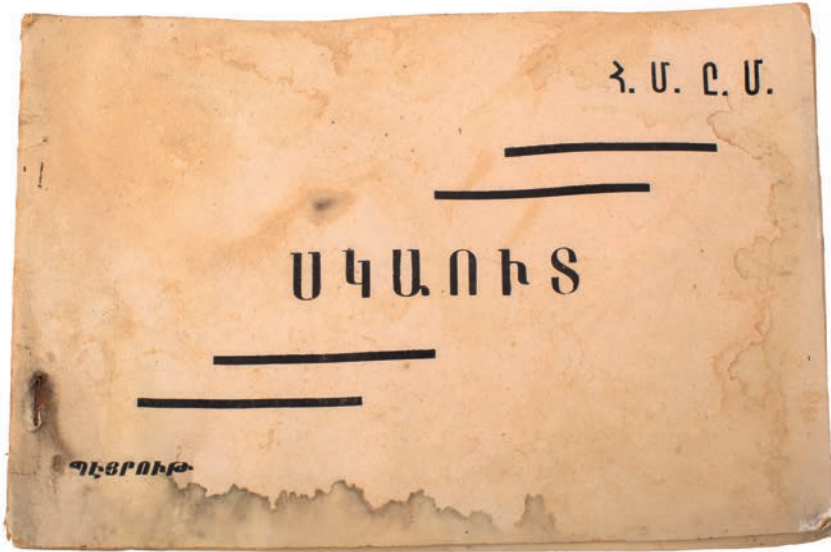
Սկաուտական ծրագիր-կանոնագիր, տպուած՝ Փարիզ, տպ. Արաքս Թօփալեան, 1932:



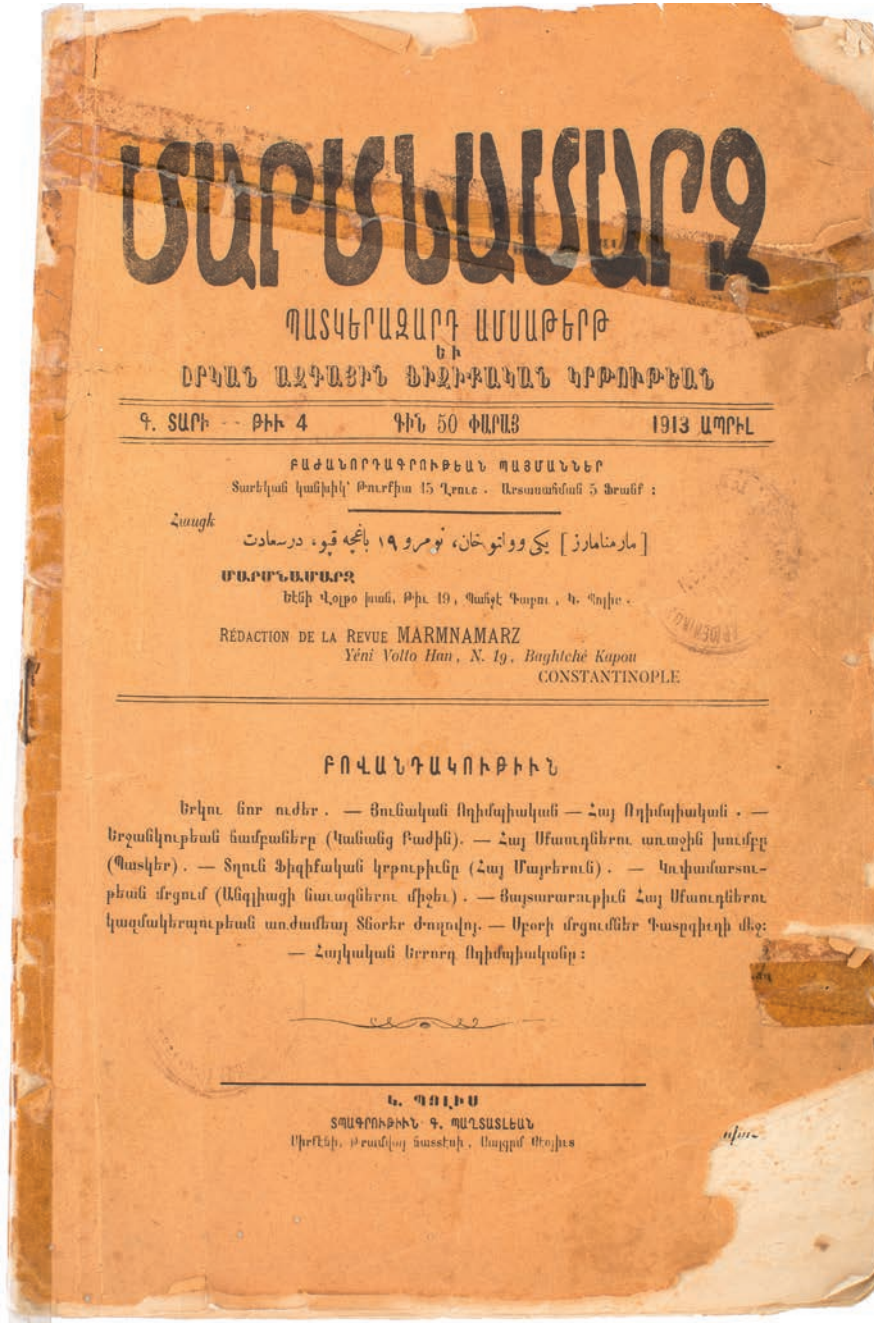
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագիր, Պէյրուօ, 1951:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական Ծրագիր-Կանոնագիր, հրատարակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Յորդանանի Շրջանային Վարչութեան, Պէյրուօ, 1956:



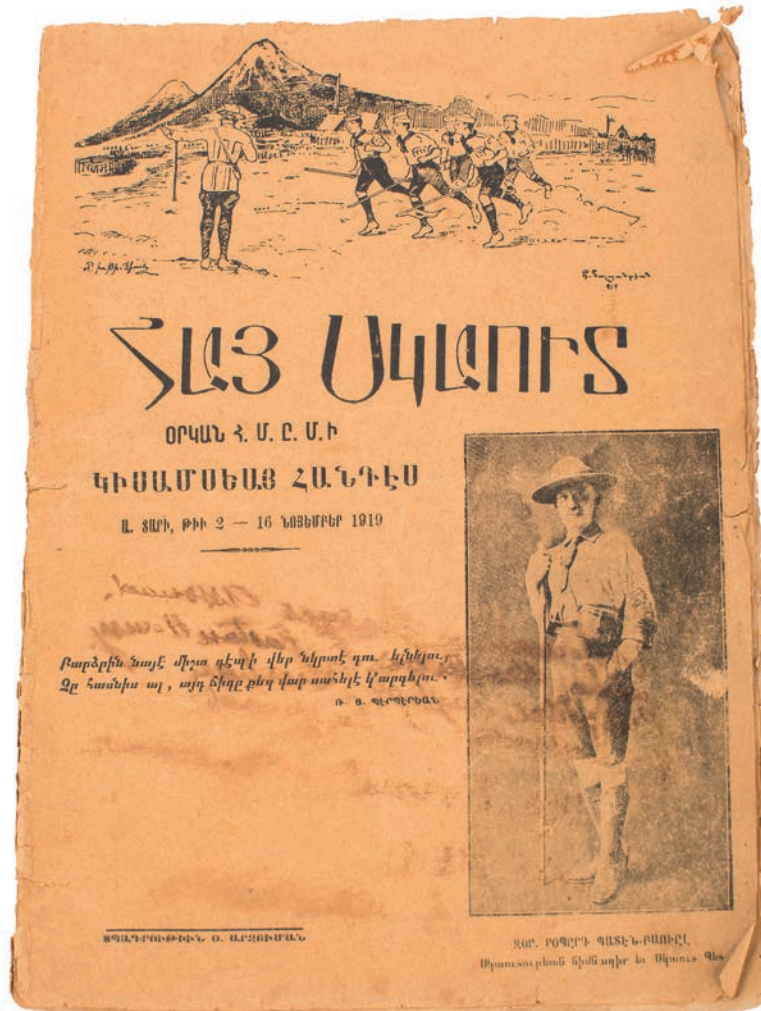
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրուսի մասնաձիւղի 1940-ի օրացոյց:



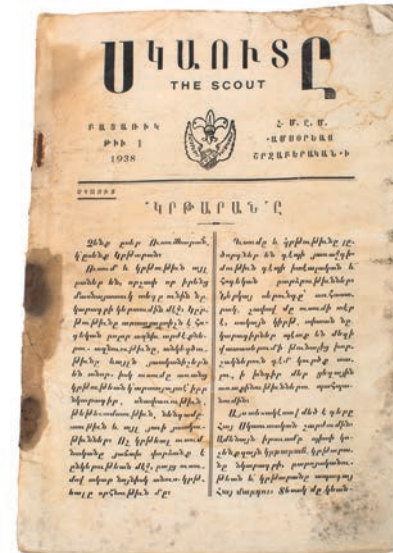
«Հայ սկաուտին երգա-րանը», Պէյրուս, 1949, Տպ. Հայ ճեմարանի:



«Մարմնամարզ», ամ-սաթերթ, Գ. տարի, թիւ 4, Ապրիլ 1913:  
«Մարմնամարզ»ի մա-սին կարողալ էջ 8:



«Հայ սկաուտ» կիսամսեայ օրկան Հ.Մ.Ը.Մ.ի, Պոլիս, Ա. տարի, թիւ 2, 16 Նոյեմբեր 1919: Արտօնատր՝ Գարլօ Շահինեան, պատասխանատու տնօրէն՝ Հրաչեայ Տէր Ներսէսեան, խմբագիր՝ Կարօ Ուշագլեան: Հրատարակուած՝ 1919-1922:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Երուսաղէմի «Սկաուտը» «Ամսօրեայ շրջաբերական»-ի բացառիկ թիւ 1, 1938: Խմբագիրներ՝ Հրայր Երկաթեան, Լեւոն Քէշիշեան եւ Մեսրոպ Երկաթեան:



«Հայ սկաուտ»-ի Մայիս-Յունիս 1935-ի թիւը: «Հայ սկաուտ» լոյս տեսած է Փարիզ, 1929-1936: Խմբագիր՝ Կարօ Ուշագլեան:



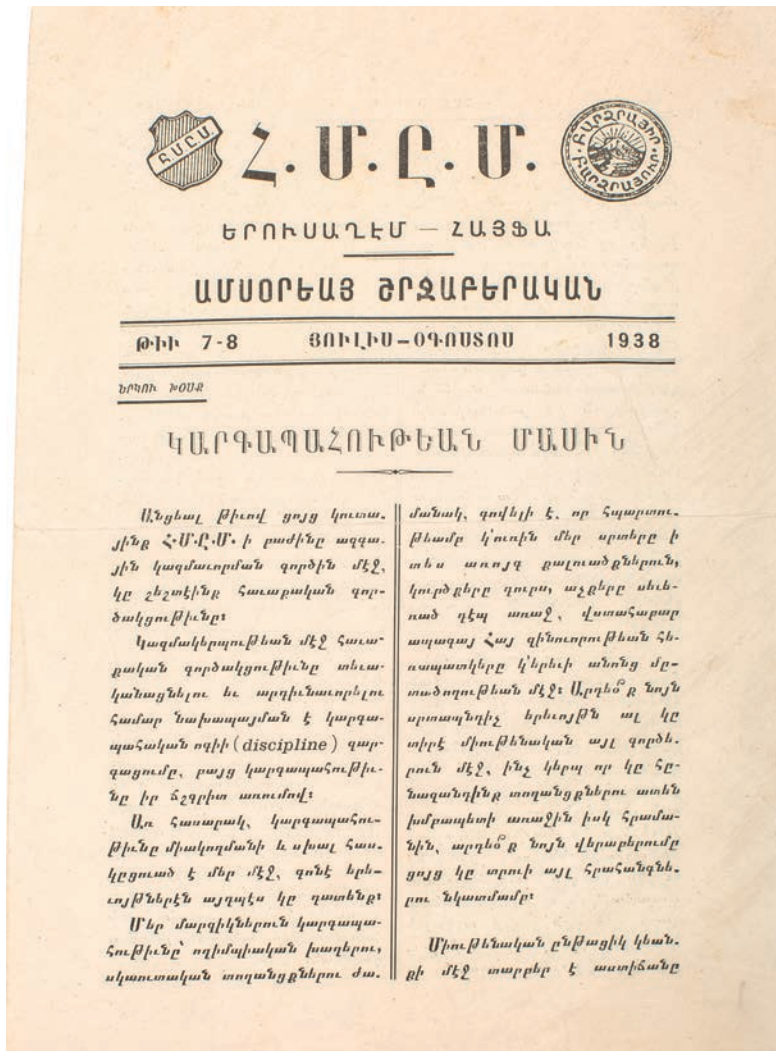
«Navasart» պաշտոնաթերթ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուլկարիա Այրեւի մասնաճիւղի, Ա. տարի, թիւ 3, Օգոստոս 1953: Խմբագիր՝ Շաւարշ Քինյ. Մեհրապեան: Հրատարակուած՝ 1953-1963:



«Հ.Մ.Ը.Մ.» պարբերաթերթ, Պուլկարիա, Ա. տարի, թիւ 9-10, 1926: Խմբագիր՝ Կարո Ղազարուսեան, արտոնատէր՝ տորթ. Թ. Թովմասեան:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ռումանիոյ Շրջանային Վարչութեան կողմէ հրատարակուած «Ուղեցոյց-Արի» սկաուտին գիրքը, 1926:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Ամսօրեայ շրջաբերական»ի բացառիկ, Երուսաղեմ-Հայֆա: Հրատարակուած՝ Երուսաղեմ, 1938: Խմբագիրներ՝ Հրայր Երկաթեան, Լեւոն Քէշիշեան եւ Մեսրոպ Երկաթեան:



«Հ.Մ.Ը.Մ.» ամսաթերթ, թիւ 6, Սեպտեմբեր 1946: Արտօճատէր՝ Բ. Ժպտունի: Հրատարակուած՝ Ֆրանսա, 1946-1947:



«Արեւելք Մարգաշխարհ» Գ. տարի թիւ 28: «Արեւելք Մարգաշխարհ» լոյս տեսած է Յունիս 1957-Մարտ 1963, խմբագիրներ՝ Լուտեր Մասպանաճեան եւ Զաւէն Մապունճեան:



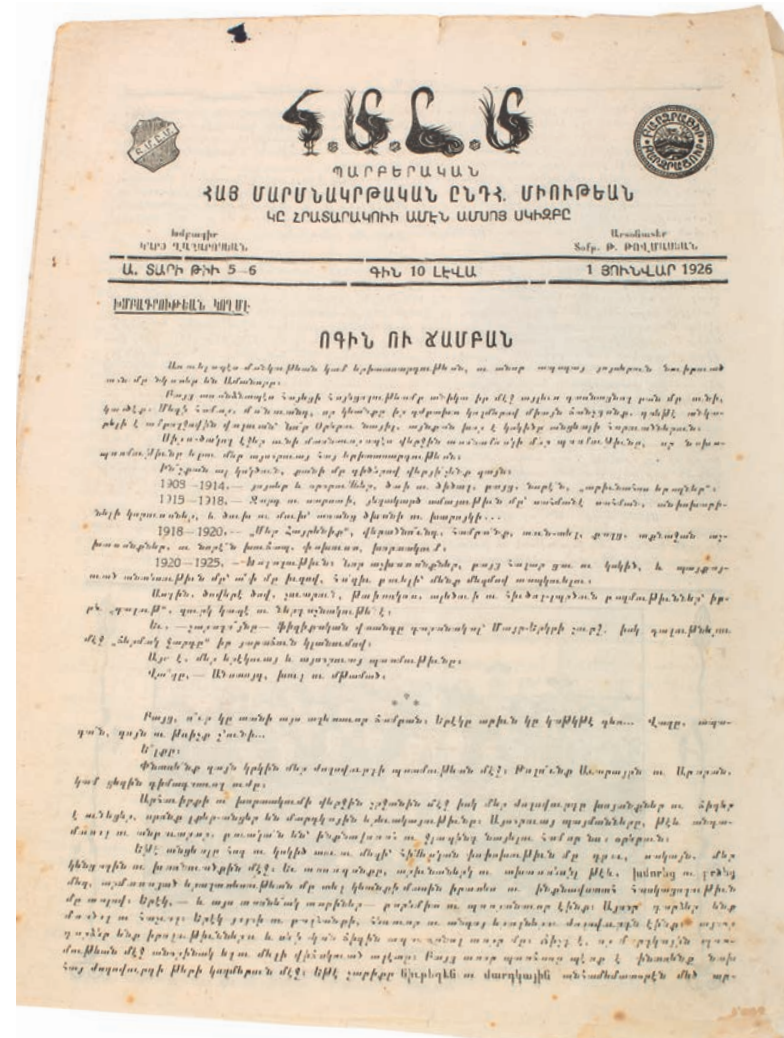
«Մկաուտին ձայնը», պարբերաբերթ Հ.Ս.Ը.Ս.ի եւ Ս.Օ.Խ.ի, Բ. տարի, թիւ 1, Ապրիլ 1983, Հալէպ: Ընդհանուր պատասխանատու Մանուկ Քեօշկերեան, խմբագրական պատասխանատու Վիգէն Գապագեան:



«Այգ», Հ.Ս.Ը.Ս.ի Լոնտոնի մեկուսի շրջանի տեղեկատու, Փետրուար 1986:



«Մարգիկ» պաշտօնաբերթ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան, Ա. տարի, թիւ 1, Փետրուար 1980: Խմբագիրներ՝ Վարդգէս Տէր Կարապետեան (1980-1986), Վարուժան Մուրատեան (1986-1987, 1991-1994), Երուանդ Տէմիրճեան (1987-1991), Զաւէն Թորիկեան (1994) եւ Վիգէն Աւագեան (1995-էն մինչեւ օրս):



«Հ.Ս.Ը.Ս.» պարբերաբերթ, Պուլկարիա, Ա. տարի, թիւ 5-6, 1 Յունուար 1926: Խմբագիր՝ Կարօ Ղազարոսեան, արտօնատէր՝ տղքթ. Թ. Թովմասեան:





Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 60-ամեակին առիթով Թեհրանի Հ.Մ.Ա.Կ.ին յուշանուէրը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ին, 1978:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի 65-ամեակի յուշադրօշ, Հալէպ, 1983:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միլանոյի մասնաձիւղի յուշադրօշ, 1985:  
Միլանոյի մասնաձիւղը հիմնուած է 1983-ին եւ կարծատեւ գործունէութենէ մը ետք դադրած է:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի 70-ամեակին առիթով՝ Քուէյթի շրջանի յուշանուէր, 1988:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի ներկայացուցական խումբի յուշադրօշ, որուն վրայ ֆրանսերէնով նշուած են խումբին Լիբանանի ախոյեան հռչակման թրականները:

Յուշադրօշին վրայ կ'ընթերցուին 1944, 46, 48, 51, 55, 60 (?), 63 եւ 69 թուականները:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ մարզախաղերու յուշադրօշ:

Մարզախաղերը կատարուած են 31 Յուլիսէն 10 Օգոստոս 1997, Ուաշինկթընի եւ Նիւ ճըրզիի մէջ, մասնակցութեամբ միութեան 8 շրջաններէն 230 մարզիկ-մարզիկուհիներու:



Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.Ը.Ս.- «Կամք»ի յիսնամեայ յոբելեանի (1912-1962) յուշատախտակ:



Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.Ը.Ս.- «Կամք»ի հիմնադրութեան 75-ամեակի (1912-1987) մետալ:



Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.Ը.Ս.- «Կամք»ի հիմնադրութեան 80-ամեակի (1912-1992) մետալ:



Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.Ը.Ս.- «Կամք»ի հիմնադրութեան 50-ամեակի (1912-1962) շքանշան:

Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.Ը.Ս.-«Կամք» մասնաճիւղի հիմնադրութեան 100-ամեակի յուշամետալ, 2012:

Իբրեւ «Կամք» մարմնամարզական ակումբ, մասնաճիւղը հիմնուած է 1912-ին, Շաւարշ Քրիսեանի կողմէ եւ 1974-ին, միութեան համազարդութեան կառոյցին ստեղծումէն ետք, իբրեւ Հ.Ս.Ը.Ս.- «Կամք» միացած է անոր:





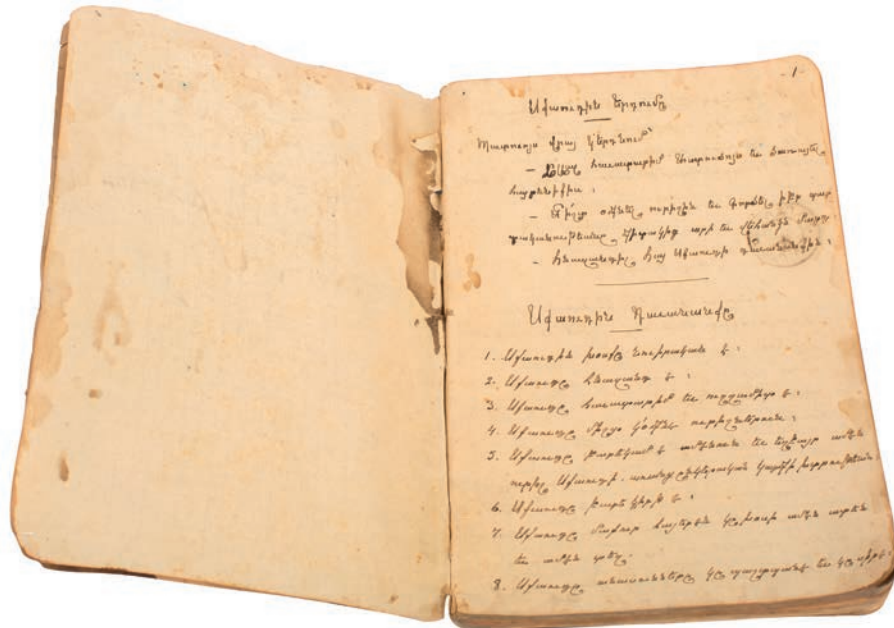
Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-  
«Կամբ»ի հիմնադրութեան  
90-ամեակի (1912-2002) յաղ-  
թանակի մետալ:

Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-  
«Կամբ» մասնաճիւղի հիմ-  
նադրութեան 100-ամեակի  
յուշադրօշ, 2012:



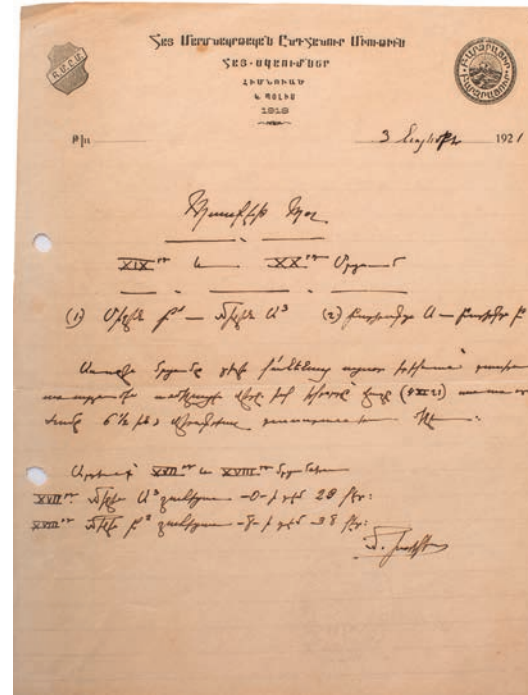
Ա.Հ.Ս.Ս.ի Բ. Ընդհանուր  
Բանակումի յուշադրօշ, 6-12  
Օգոստոս 1980, Տորքինկ:





Կիլիկիոյ գաղթ. վարժ.ի սկաուտական դասերու եւ գիտելիքներու գիրք:

3 Նոյեմբեր 1921 թուակիր փաստաթուղթ մը, որ կը ներկայացնէ Պոլսոյ մէջ, պատերազմի միջ-դասարանային երկու մրցումներու մասին տեղեկութիւններ: Առաջին մրցումը կ'աւարտի 29-0 արդիւնքով, իսկ երկրորդը՝ 38-8 արդիւնքով:



Արդարձք՝ ԶԻՒՒՒՒ և ԶԻՒՒՒՒՒՒ Երբ Երբ  
 ԶԻՒՒՒՒ Տիգրէ Ա՞՞ զանկէպէս - 20-ի տեղ 20 Բ՞՞:  
 ԶԻՒՒՒՒ Տիգրէ Բ՞՞ զանկէպէս - 38-ի տեղ 38 Բ՞՞:  
 Տ. Երզ.

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային կառույցի ստեղծումն ետք, Ա. Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի ատենագրութիւն:

Ընդհանուր ժողովը կատարուած է 13-15 Դեկտեմբեր 1974, Պէյրուս, մասնակցութեամբ միութեան 28 մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներու:



Հ. Մ. Ը. Մ. — Ա. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

13. 14. 15 ԴԵՍԱԵՒ 1974 ՊԵՅՐՈՍ

Սույն ատենագրութեան նպատակն է ներկայացնել  
Ընդհանուր ժողովի 13-14 և  
15. 1974-ի նպատակները Երևանի քա.  
Ընդհանուր ժողովի նախագիտելու նպատակով կատարուած  
խորհրդակցական ժողովի արդիւնքները:  
Սույն ատենագրութեան նպատակն է ներկայացնել  
Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները  
Երևանի քա. Ընդհանուր ժողովի նախագիտելու  
նպատակով կատարուած ժողովի արդիւնքները:

- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները
- Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները

Ստորագրութիւններ  
Ընդհանուր ժողովի 13-14 և 15. 1974-ի նպատակները

42

Հ.Ս.Ը.Ս.ի Արեւմտեան Ս. Նահանգներու շրջանի Նաասարդեան 29-րդ մարզախաղերու մետալ, 2004:



Եղբ. Յովհաննես Տէր Յարութիւնեանի (1924-2000) թեի ժամացոյցը՝ Սան Փաուլոյի Հ.Յ.Դ. «Դրօ» կոմիտէութեան կողմէ պատրաստուած:

Եղբ. Յովհաննես Տէր Յարութիւնեան Հ.Ս.Ը.Ս.ին կ'անդամակցի 1936-ին, Հալեպի մէջ: Ան մաս կը կազմէ Հ.Ս.Ը.Ս.ի «Շանթ» ֆութպոլի կրտսերներու խումբին: 1947-1956, եղբ. Յովհաննես վարչական զանազան պատասխանատուութիւններ կը ստանձնէ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղին մէջ: 1957-ին, 1961-ին եւ 1962-ին ան կը ղեկավարէ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան միջ-վարժարանային մարզահանդէսները: Իր եւ մարզասէր այլ եղբայրներու ջանքերով, 1961-ին կը կազմուի Հ.Ս.Ը.Ս.ի Լիբանանի աթլէթի խումբը:

1970-1985, եղբ. Յովհաննես մաս կը կազմէ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Լիբանանի իրերայաջորդ Շրջանային Վարչութիւններուն: 1986-1995 ան կ'ընտրուի Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ: Փետրուար 1996-ին կ'արժանանայ Հ.Ս.Ը.Ս.ի բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին:



Հ.Ա.Բ.Ս.ի Հայաստանի Պատասխանատու Մարմինի յուշանուիրը՝ Հ.Ա.Բ.Ս.ի Կեդրոնական Խմբապետական Յանձնախումբին, Երեւան, Օգոստոս 1991:

Յուշանուիրը իր տեսակին մէջ առաջինն է Հ.Ա.Բ.Ս.ի Հայաստանի մէջ վերընձիւղումէն ետք (Դեկտեմբեր 1989):

Նշենք, որ Հ.Ա.Բ.Ս.ի Հայաստանի Պատասխանատու Մարմինը օրին միութեան աշխատանքները Հայաստանի մէջ վարող գերագոյն մարմինն էր

Հայոց Ցեղասպանութեան 90-ամեակին առիթով՝ Տէր Զօրի յուշահամալիրին մէջ զետեղուած քանդակին մետաղէ մանրակերտը: Հ.Ա.Բ.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ պատրաստուած քանդակն ու մանրակերտը կը ներկայացնեն մինչեւ այդ թուական (2005) գործող միութեան բոլոր մասնաձիւղերը՝ իրենց հիմնադրութեան թուականներով:





Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական Ա. համագումարի պղինձե յուշանուիր, Աթենք, Յունաստան, 18-21 Փետրուար 1982:

Լիբանանի շրջանի յուշանուիրը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական 2-րդ համագումարին առիթով, որ տեղի ունեցած է Լոս Անձելես, Մ. Նահանգներ, 26 Յունիս-5 Յուլիս 1988:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ խմբապետական համագումարի յուշանուիր՝ Թեհրանի Հայ Մշակութային «Նայիրի» Միութենէն, Ծաղկաձոր, Հայաստան, 24-29 Օգոստոս 2008:





Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 4-րդ խմբապետական համագումարի յուշանուէր՝ Սուրիոյ շրջանէն, Ծաղկաձոր, Հայաստան, 9-14 Օգոստոս 2004:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական 6-րդ համագումարի յուշանուէր, Ծաղկաձոր, Հայաստան, 20-24 Օգոստոս 2012:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ խմբապետական համագումարի յուշանուէր, Ծաղկաձոր, Հայաստան, 24-29 Օգոստոս 2008



Համա-Հ.Ս.Ր.Մ.ական խմբապետական 5-րդ համագումարի Յունաստանի շրջանի յուշադրոշ, Ծաղկաձոր, Հայաստան, 24-29 Օգոստոս 2008:



Հ.Ս.Ր.Մ.ի Երուսաղեմի մասնաճիղի (հիմնդրված՝ 1935 թ.) պատի օրացոյց, 2006:



Յուշատախտակ համա-Հ.Ս.Ր.Մ.ական խմբապետական 2-րդ համագումարի, որ տեղի ունեցած է Լոս Անձեղես, 26 Յունիս-5 Յուլիս 1988:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի 70-ամեակին առիթով ծաղկաման մը նուր՝ 1983-ին հիմնուած Միլանոյի մասնաճիղէն:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ամմանի մասնաճիղին (հիմնուած՝ 1937 թ.) ձեռային յուշանուէրը՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 4-րդ Ընդհանուր Բանակումին առիթով, Այա Մարինա, Յունաստան, 21-31 Օգոստոս 1990:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-դիւանական 8-րդ խորհրդատոյովին, Նիկոսիա, Մարտ 2013, Երուսաղէմի մասնաճիղին կողմէ ներկայացուած յուշանուէր:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի 65-ամեակի յուշանուէր, Հալեպ, 1983:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 8-րդ Ընդհանուր Բանակումին առիթով մասնակիցներուն բաժնուած փողկապի սեղմիչ:  
Բանակումը տեղի ունեցած է Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական առաջին համագումարին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յունաստանի շրջանին յուշատախտակը, Աթէնք, Յունաստան, 18-21 Փետրուար 1982:

Հ ա մ ա - Հ . Մ . - Ը.Մ.ական խմբապետական 3-րդ համագումարին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան յուշատախտակը, Սիտնի, Արստրալիա, 14-23 Դեկտեմբեր 1996:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ ընդհանուր բանակումի սկաուտական խաղերու մրցանակ:  
Բանակումը կատարուած է 27 Յուլիս-4 Օգոստոս 2002, Բիրական (Հայաստան), մասնակցութեամբ՝ 17 շրջանէ 510 արի-արեւոյշներու (31-ը հիրաբար Իրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան», «Նայիրի» մշակութային միութիւններէն):





Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 8-րդ մարզախաղերու կազմակերպիչ յանձնախումբին յուշանուէրը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեղրոնական Վարչութեան:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 8-րդ մարզախաղերը տեղի ունեցած են Երեւան, 1-8 Օգոստոս 2009:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 9-րդ Ընդհանուր Բանակումի Փողկապի զսպիչ:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 10-րդ Ընդհանուր Բանակումի, յուշադրօշ:

Բանակումը կատարուած է 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2014, Բիւրական, Հայաստան, մասնակցութեամբ 18 շրջանէ 682 արի-արեւոյշներու (38-ը հիւրաբար Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն եւ «Սիփան», «Նայիրի» միութիւններէն):



Իրանի Հայ Մշակութային Արարատ Կազմակերպութեան կողմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեղրոնական Վարչութեան փոխանցուած յուշանուէր՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 2-րդ Ընդհանուր Բանակումին առիթով, Փարիզ, 12-26 Օգոստոս 1980:

Բանակումը կատարուած է Քլամար, Ֆրանսա, մասնակցութեամբ՝ 12 շրջանէ 291 արի-արեւոյշներու:



Համա-Հ.Ս.Ը.Մ.ական առաջին Ընդհանուր Բանակումին առիթով Յունաստանի շրջանի յուշանուէրը՝ Հ.Ս.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան, Քալամոս, 1-15 Օգոստոս 1978:



Համա-Հ.Ս.Ը.Մ.ական 3-րդ Ընդհանուր Բանակումին Պուլէոս Արիւսի մասնաճիւղին կողմէ Լոկոսի մասնաճիւղին նուիրուած ափսէն, Չալֆոնթ Հայթը, Լոկոսոն, 10-20 Օգոստոս 1986:



Գահիրէի Հ.Ս.Ը.Մ.-«Արարատ» մասնաճիւղի հիմնադրութեան 100-ամեակի յուշանուէր, 2014:

Իբրեւ «Արարատ» մարմնամարզական ակումբ, մասնաճիւղը հիմնուած է 1914-ին եւ 1974-ին, միութեան համագաղութային կառոյցին ստեղծուէն ետք, իբրեւ Հ.Ս.Ը.Մ.-«Արարատ» միացած է անոր:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի 70-ամեակին առիթով՝ Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան արծաթէ ակիտ:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական առաջին Ընդհանուր Բանակումի յուշանուէր, Քալամոս, Յունաստան, 1-15 Օգոստոս 1978:



Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ.-«Արարատ»ի հիմնադրութեան 100-ամեակի (1914-2014) յուշանուէր:





Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հարաային Ամերիկայի Շրջանային Վարչության կողմէ պատրաստված յիշատակի արձանագրություն՝ Կեղրոնական Վարչության ատենապետ եղբ. Վարդգես Տեր Կարապետեանի նահատակության առաջին տարելիցին առիթով, 31 Յունուար 1987:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մարզիկ» պաշտոնաթերթի հրատարակության 25-ամեակի յուշանուէր, 2005:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Աստրալիոյ Շրջանային Վարչության յուշանուէրը՝ «Մարզիկ» պաշտոնաթերթի 25-ամեակին առիթով, 3 Մարտ 2007:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 3-րդ Ընդհանուր Բանակումի յուշատախտակ, Լոնտոն, Անգլիա, 10-12 Օգոստոս 1986:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ Ընդհանուր Բանակումի յուշանուէր, Բիրական, Հայաստան, 27 Յուլիս-7 Օգոստոս 1994:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 3-րդ Ընդհանուր Բանակումի մասնակից 11 պատիրակութիւններուն տրուած յուշատախտակ:

Բանակումին մասնակցած են 11 շրջանէ 269 արի-արեւոյշներ:





Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 8-րդ Ընդհանուր Բանակումի յուզանուկը՝ Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանէն, Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ Ընդհանուր Բանակումին յուզանուկը՝ Գանատայի շրջանէն, Բիրական, Հայաստան, 26 Յուլիս-6 Օգոստոս 2002:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 9-րդ Ընդհանուր Բանակումի յուզանուկը՝ Լոնտոնի մասնաճիւղէն, Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-8 Օգոստոս 2010:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 8-րդ Ընդհանուր Բանակումի յուշատախտակ, Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչության յուշանուիրը՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 9-րդ Ընդհանուր Բանակումին, որ տեղի ունեցած է Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-8 Օգոստոս 2010:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 10-րդ Ընդհանուր Բանակումին առիթով Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի յուշամետալը:  
Բանակումը տեղի ունեցած է Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2014:



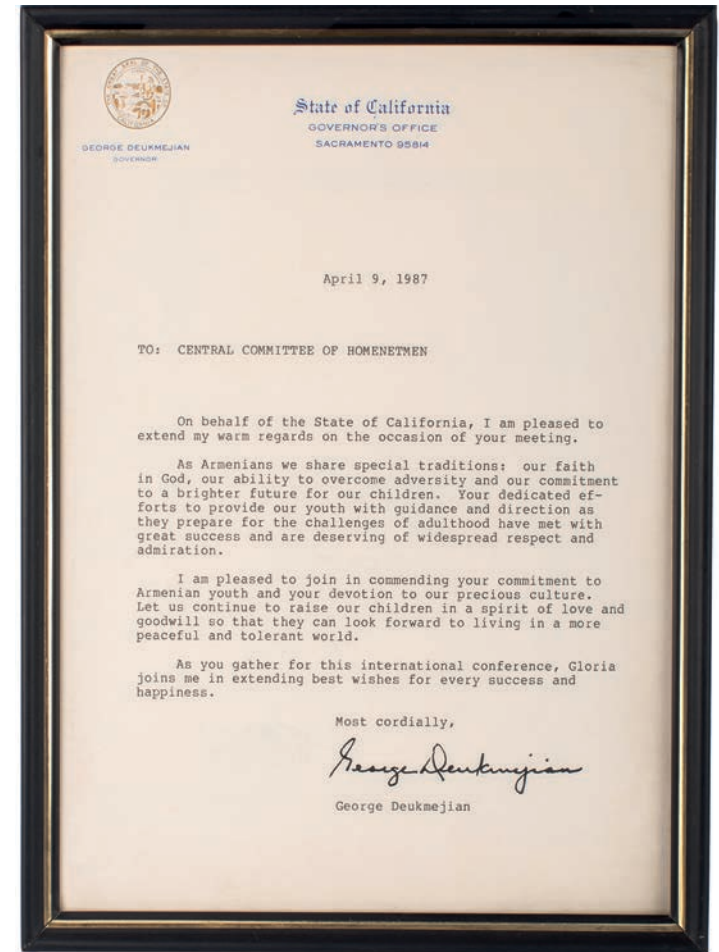
**Գանատայի Շրջանային Վարչութեան յուշանուէրը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան՝ համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական 2-րդ մարզախաղերուն առիթով, Լոս Անձելըս, Մ. Նահանգներ, 2-7 Յուլիս 1985:**



**Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան յուշանուէրը Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 2-րդ մարզախաղերուն առիթով, Լոս Անձելըս, Մ. Նահանգներ, 2-7 Յուլիս 1985:**



**Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական առաջին մարզախաղերու ոսկեգօծ մետալ, Գանատա, 26 Յունիս-5 Յուլիս 1981:**



**Գալիֆորնիոյ կառավարիչ հայազգի ճորճ Տեօքմէճեանի շնորհաւորագիրը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան, 9 Ապրիլ 1987:**

Most cordially,  
*George Deukmejian*  
George Deukmejian



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ մարզախաղերուն առիթով Մ. Նահանգներու կառավարութեան կողմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ին տրուած յիշատակի վկայական:

Վկայականը կը հաստատէ, որ մարզախաղերու տեւողութեան, 31 Յուլիս-10 Օգոստոս 1997, Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշը ծածանած է ամերիկեան քոնկրետի շէնքին վերեւ:

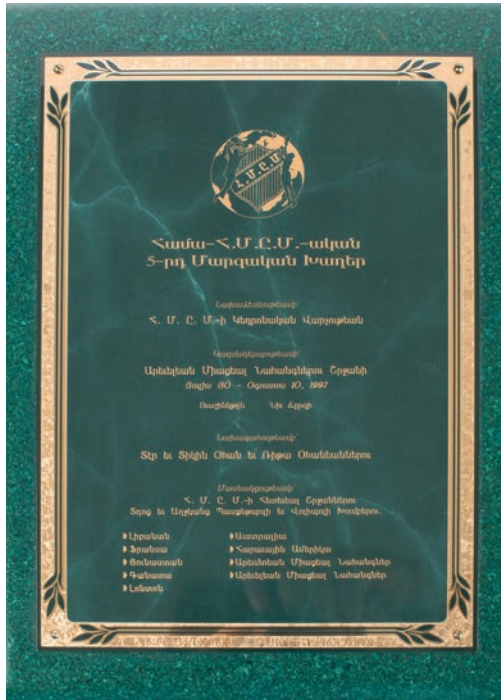
Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ մարզախաղերու յուշադրօշը:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ մարզախաղերը տեղի ունեցած են Ուաշինկթըն-Նիւ Դըրզի, 30 Յուլիս-10 Օգոստոս 1997:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ մարզախաղերու յուշաճանկի մետալ, Ուաշինկթըն-Նիւ Դըրզի, 30 Յուլիս-10 Օգոստոս 1997:





Զախին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Մ. Նահանգներու շրջանի յուշատախտակ՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ մարզախաղերուն, Ուաշինկթըն-Նիւ Գրըզի, Մ. Նահանգներ, 31 Յուլիս-10 Օգոստոս 1997:  
Կեդրոնը՝ Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ մարզա-

խաղերու յուշանուէր՝ Վառնայի մասնաճիւղէն, Աթէնք, Յունաստան, 25-31 Յուլիս 2005:  
Աջին՝ Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ մարզախաղերու յուշանուէր՝ Յունաստանի շրջանէն, Աթէնք, Յունաստան, 25-31 Յուլիս 2005:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 4-րդ մարզախաղերու առիթով Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան յուշանուէր, Քանատա, 9-18 Յուլիս 1993:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 6-րդ մարզախաղերու պրոնզե մետալ, Պէյ-րուֆ, Լիբանան, 11-16 Օգոստոս 2001:



Մասնակցութեան վկայագիր՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ մարզախաղերու, որոնք տեղի ունեցած են Աթէնք, Յունաստան, 24-31 Յուլիս 2005:



Հարաային Ամերիկայի Շրջանային Վարչութեան յուշանուէրը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 2-րդ մարզախաղերուն առիթով, Լոս Անձելըս, Մ. Նահանգներ, 2-7 Յուլիս 1985:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ մարզախաղերու յաղթանակի մետալ, Աթէնք, Յունաստան, 24-31 Յուլիս 2005:





Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոսթընի մասնաձիղի (հիմնըւած՝ 1973 թ.) Սկաուտ. Խորհուրդէն Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան յուշանուէր՝ փայտեայ վահան:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Դամակոսի մասնաձիղին կողմէ պատրաստուած փայտէ ջերմաչափ-յուշանուէր, 6 Յունուար 2001:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 8-րդ Ընդհանուր Բանակումին Թեհրանի Հ.Մ.Ա.Կ.ին յուշանուէրը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան, Բիրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի 100-ամեակին առիթով Լոնտոնի մեկուսի մասնաձիղի (հիմնուած՝ 1979 թ.) յուշադրօշ:



Հայ սկաուտութեան 100-ամեակի յուշադրոշմ՝ Սուրիա, 2012:



Սեւ օմիքսէ յուշանուէր՝ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Հայաստանի Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին կողմէ տրուած համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական 5-րդ Ընդհանուր Բանակումի խմբապետական կազմին:



Հայոց Ցեղասպանութեան 90-ամեակին առիթով, Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պաղտատի մասնաճիւղին (հիմնուած՝ 1949 թ.) յուշանուէրը՝ Տեր Զօրի ուխտագնացութեան:



Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարութեան կողմէ Հ.Ս.Ը.Ս.ին փոխանցուած յուշանուէր:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գորտոպայի մասնաճիւղի (հիմնուած՝ 1929 թ.) յուշանուէր, Մայիս 2000 թ.:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ Ընդհանուր Բանակումին առիթով՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայաստանի շրջանին կողմէ տրուած փայտեայ յուշանուէր, Յուլիս 1994:

Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 5-րդ Ընդհանուր Բանակումը կատարուած է 27 Յուլիս-7 Օգոստոս 1994, Բիրական, Հայաստան, մասնակցութեամբ միութեան 14 շրջանէ 432 արիարենոյճներու:



Համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խմբապետական 4-րդ համագումարին առիթով՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.-Ս.Կ.ի վարչութեան կողմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կերրոնական Վարչութեան տրուած փայտեայ յուշանուէր, 14 Օգոստոս 2004, Ծաղկաճոր, Հայաստան:



Պրոնգե մետալ՝ Հ.Ս.Ը.Մ.ի  
Գանատայի շրջանի միջ-մաս-  
նաձիղային 20-րդ մարզախա-  
ղերու, Թորոնթո 1988 թ.:



Հ.Ս.Ը.Մ.ի հիմնադրու-  
թեան 70-ամեակին եւ Նա-  
ասարդեան 13-րդ մարզա-  
խաղերուն առիթով՝ Հ.Ս.Ը.-  
Մ.ի Արեւմտեան Ս. Նահանգ-  
ներու Շրջանային Վարչու-  
թեան կողմէ Հ.Ս.Ը.Մ.ի Կեդ-  
րոնական Վարչութեան տըր-  
ւած յուշանուէր, Լոս Անձե-  
լըս, 1988 թ.:



Հ.Ս.Ը.Մ.ի Արեւելեան Ս.  
Նահանգներու Շրջանային  
Վարչութեան յուշանուէրը՝  
համա-Հ.Ս.Ը.Մ.ական առա-  
ջին մարզախաղերուն առի-  
թով, Գանատա, 1981 թ.:

Մարզախաղերը կատար-  
ած են Մոնթրէալ եւ Թորոնթո-  
թո, 26 Յունիս-5 Յուլիս 1981:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ալմելոյի մասնաճիղէն (հիմնուած՝ 1996 թ.) յուշանուէր:



Սուրիահայ Օգնութեան Խաչի «Նայիրի» մասնաճիղին սերամիքէ յուշանուէրը, 1990 թ.:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի 86-ամեակին առիթով՝ Քուէյթի մեկուսի վարչութեան կողմէ Կեդրոնական վարչութեան տրուած յուշանուէր, 14 Մայիս 2004:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Առնիեմի մասնաճիղի (հիմնուած՝ 2015 թ.) կողմէ Եւրոպայի ատենապետներու Գ. ժողովին ներկայացուած յուշանուէր, 16-18 Մարտ 2018:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մինիխի մասնաճիղի (հիմնուած՝ 2015 թ.) յուշանուէր:



Կիպրոսի Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ե.Մ.ի մասնաճիղի (հիմնուած՝ 1934 թ.) յուշանուէր:

Չորս շքանշան եւ մետալ:  
 Առաջինը՝ «Ս. Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշան:  
 Երկրորդը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Ս. Նահանգ-  
 ներու 29-րդ Նաւասարդեան խաղերու յիշատա-  
 կի մետալ: Երրորդը՝ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 7-րդ  
 մարզախաղերու առիթով բաժնուած բանալիի  
 կախիչ, Աթէնք, 2005: Չորրորդը՝ նոյն մարզա-  
 խաղերուն առիթով պատրաստուած կլոր կրծք-  
 ասեղ:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արժանեաց»  
 շքանշան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Ս. Նա-  
 հանգներու շրջանի Նաւասարդ-  
 եան 29-րդ խաղերու յաղթա-  
 նակի մետալ, 2004:





Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգ-  
 ցերու շրջանի 1968-ի եւ 2004-ի Նաա-  
 սարդեան խաղերու մետալներ:





Հ.Ս.Ը.Ս.ի Գանատայի ձմեռնային 22-րդ մարզախաղերու յաղթանակի մետալ, Սոնթրեալ, Նոյեմբեր 1988:



Հ.Ս.Ը.Ս.-Ֆրանսի 20-ամեակի մետալ, 1977-1997:



Հ.Ս.Ը.Ս.ի Պուլնոս Այրեսի մասնաճիտի յաղթանակի մետալ՝ հարաւ ամերիկեան Նաասարդեան 4-րդ խաղերու առիթով, Պուլնոս Այրես, 9-11 Հոկտեմբեր 1999:



Հ.Ս.Ը.Ս.ի Աստրալիոյ Նաասարդեան 28-րդ մարզախաղերու յաղթանակի մետալ, 1996:



Հ.Ա.Ը.Մ.Ի 80-ամեակի մետալ, 1918-1998:



Հ.Ա.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Ս. Նահանգներու 26-րդ Նաօասարդեան խաղերու պրոնզէ մետալ, 2001:



Հ.Ա.Ը.Մ.Ի Գանատայի շրջանի ձմեռնային 23-րդ խաղերու մետալ, 1999:



Հ.Ա.Ը.Մ.Ի Գանատայի ձմեռնային 17-րդ մարզախաղերու յաղթանակի մետալ, 1991:



ԼԵՎԱՄ-ի՝ Լիբանանահայ Երկսեռ Վարժարանների Աշակերտական Մարզախաղերու 20-ամեակի (1968-1988) արծաթե մետալ:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի ձմեռնային 19-րդ մարզախաղերու յաղթանակի քառանկին մետալ, Մոնթրեալ, 1993:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան արվելի յանձնախումբի արծաթե մետալ, 2000:



Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի շրջանի արվելի յիշատակի մետալ՝ «Կարեւորը մասնակցութիւնն է՝ ոչ թէ յաղթելը» գրութեամբ, 1995:



Հ.Ս.Ը.Մ.ի Գանատայի ձմեռային 20-րդ մարզախաղերու յաղթանակի մետալ, Մոնթրեալ, 8-9 Հոկտեմբեր 1986:



Միջ-մասնաձիլային 17-րդ մարզախաղերու յաղթանակի մետալ (65-ամեակ՝ 1918-1983):

Թեիրանի Հայ Մշակութային Արարատ Կազմակերպության հիմնադրության 60-ամեակին եւ «Արարատ» մարզաւանի կառուցման 35-ամեակին նուիրուած յուշամետալ:

Հայկական Յեղասպանութեան 70-ամեակին (1915-1985) նուիրուած պասքերպոլի մրցաշարի յիշատակի մետալ, Աստրալիա:

...

Հայկական Յեղասպանութեան 70-ամեակին (1915-1985) նուիրուած պասքերպոլի մրցաշարի յիշատակի մետալ, Հ.Ս.Ը.Մ. Աւստրալիա:

Հ.Ս.Ը.Մ.ի Գանատայի միջ-մասնաձիլային 16-րդ մարզախաղերու յիշատակի մետալ, Թորոնթօ, 1984:

Համահայկական երկրորդ մարզախաղերու մետալ, Երեւան, 2001:



Գահիրեն եղբ. Համբար Եալը-  
նըզեանի 1936-ի Բ. մրցանակի  
մետալ:  
Եղբոր անդամատետրը տես-  
նել էջ 29:



Համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական 3-րդ ընդհանուր բանա-  
կումի յիշատակի մետալ, Լոնտոն, 10-20 Օգոս-  
տոս 1986:

Հ.Ս.Ը.Ս.ի միջ-մասնաձիղային 35-րդ մարզա-  
խաղերու յիշատակի մետալ, Պէյրուֆ, 1972:

Լամբակի պէճ մը՝ European Veteran  
Championship Sofia 2001 badminton գրութեամբ:

Հայաստանի ֆութպոլի ասոյեանութեան ա-  
ռաջնութեան մետալ:

Հ.Ս.Ը.Ս.ի սկաուտական գլխարկի մետաղէ  
կլոր նշանակ՝ Լիբանանի շրջանէն:

.....

Հ.Ս.Ը.Ս.ի յիսնամեակի յաղթանակի մետալ՝  
50 Anniversaire Homenetmen 1918-1968 գրու-  
թեամբ:

Պատմիներնի յաղթանակի  
շքանշան՝ Պուկարիոյ դրօշակի  
գոյներու ժապաւենով:



Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.-Ը.Ս.-«Կամք» մասնաձիւղի 80-ամեակի բանալիի կախիչ, 1912-1992:



Բանալիի կախիչ՝ Union Gral Armenia De Cultura Fisica Homenetmen

Բանալիի ոսկեգօծ կախիչ՝ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Սուրիոյ շրջանէն:

Համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական 8-րդ ընդհանուր բանակումի յուշանուիրներէն բանալիի կախիչ, Բիւրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006:

Համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական 8-րդ ընդհանուր բանակումի տախտակէ գլանաձեւ բանալիի կախիչ, Բիւրական, Հայաստան, 31 Յուլիս-9 Օգոստոս 2006:



Աղեքսանդրիոյ Հ.Ս.-Ը.Ս.-«Կամք» մասնաձիւղի 100-ամեակի բանալիի կախիչ, 1912-2012:



Կլոր, կաշիէ բանալիի կախիչ՝ Հ.Ս.Ը.Ս. սկտ. ընդհ. բանակում 1985, Քեսապ գրութեամբ:

## Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «ՎԱՐՊԳՔԱ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ» ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանը կը գտնուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան Պէյրութի կեդրոնատեղիին մէջ, Պուրճ Համուտ:

Թանգարանը կը հիմնուի 1987-ին եւ կը կոչուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին Կեդրոնական Վարչութեան նահատակ ատենապետին՝ եղբ. Վարդգէս Տէր Կարապետեանի անունով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանը կ'ընդգրկէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադրութեան օրերէն արժէքաւոր փաստաթուղթեր, հրատարակութիւններ, մարզական եւ սկաուտական իրեր: Հոն ներկայացուած են նաեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական բանակումներու, համագումարներու, մարզախաղերու եւ Շրջանային թէ Մեկուսի վարչութիւններու այլազան ձեռնարկներու յուշանրէրներ, յուշամետալներ եւ դրօշներ:

Թանգարանին ցուցադրուած իրերուն թիւը կը հասնի 1200-ի:

Թանգարանը ունի իր յանձնախումբը, որ կը զբաղի իրերու ցանկագրումով եւ ընդհանուր դասաւորումով: Յանձնախումբին մաս կը կազմեն եղբայրներ Րաֆֆի Եսայեան, Գօգօ Մկրտիչեան եւ Գէորգ Գազանձեան:

*Նկարներ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կեդրոնատեղիի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան» թանգարանին պաշտօնական բացումէն:*



Լիբանանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Արամ Եպս. Քէշիշեան (այժմ Արամ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ) կ'արտասանէ բացման հանդիսութեան իր խօսքը:





Հիրեր եւ ներկաներ թանգարանին բացման հանդիսութեան: Հիրերու շարքին են Սեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Սարգիսեան (հետագային Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց), Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Յուլակ Թիթէլեան եւ ազգային-հասարակական



գործիչներ՝ Հրաչ Տասնապետեան, Երուանդ Փամպուրեան, Երուանդ Մոնոֆարեան, Գեորգ Գանտահարեան, Գրիգոր Նգրուրեան, Յակոբ Եպիփանեան, տորթ. Զաքար Մկրեան եւ ուրիշներ:







# ԱԼՊՈՄ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի

«ՎԱՐԴԳԷՍ ՏԵՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ»  
ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ

Հ. Հ.  
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ  
ԿՐԹԱԳԱՐԱՆԻ

République d'Arménie.

MINISTÈRE  
de l'Instruction Publique et  
des Beaux-Arts

Ձե 1920 թ.

Օգոստոսի  
հ. հ. թ. հ.

Վ Կ Վ Յ Գ Ի Ռ.  
Տրևում է այն պայմանը սկսելու  
մասին ելնող Տրդան Իոյեան ՕՏ  
այն որ  
նդ  
Սեդ Գ. Գ. Վազան Չիլոզ  
Նաճ է մարմնակր  
յառկայէս Ակա  
վարումն Հայ  
որում հրահանգի  
այն հիմնարկում հաները  
դիմենք պիտի գր  
մա

